

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA
NOBLE SECURITIES S.A.

STAN NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU

Dokument zatwierdzony przez Zarząd Noble Securities S.A.

Marzec 2017

SPIS TREŚCI

1.	Noble Securities S.A. – informacje podstawowe	3
2.	Prawne podstawy sporządzenia informacji	4
3.	Okres objęty upowszechnieniem informacji	5
4.	Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem	5
5.	Fundusze własne.....	26
6.	Wymogi kapitałowe	35
7.	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta	38
8.	Bufory kapitałowe.....	39
9.	Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego	39
10.	Korzystanie z ECAI.....	39
11.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	41
12.	Aktywa wolne od obciążeń	46
13.	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym.....	46
14.	Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym	46
15.	Ekspozycja na ryzyko sekurytyzacyjne.....	46
16.	Dźwignia finansowa	47
17.	Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego	49
18.	Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego.....	49
19.	Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	49
20.	Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego	49
21.	Informacje dotyczące polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w NS.....	50
22.	Dodatkowe informacje	55
23.	Oświadczenie Zarządu nr 1	55
24.	Oświadczenie Zarządu nr 2	55

1. Noble Securities S.A. – informacje podstawowe

Spółka Noble Securities S.A. („NS”, „Spółka”) została zarejestrowana, pierwotnie pod inną firmą, po raz pierwszy w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie w dniu 6 grudnia 1993 roku pod numerem H/B 5124.

Obecnie NS zarejestrowany jest w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS 0000018651. Wpisu do KRS dokonał Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, w dniu 13 czerwca 2001 roku. Obecnie sądem rejestrowym jest Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Spółka posługuje się:

- Numerem Identyfikacji Podatkowej 676-010-84-27,
- numerem REGON 350647408.

Spółka posługuje się od dnia 30 maja 2012 roku firmą „**Noble Securities S.A.**”. Siedziba Spółki na dzień 31 grudnia 2016 r. mieściła się przy ul. Przyokopowej 33 w Warszawie (kod pocztowy: 01-208 Warszawa). Komisja Papierów Wartościowych, obecnie Komisja Nadzoru Finansowego („KNF”), decyzją z dnia 27 grudnia 1993 roku, udzieliła Spółce zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstwa maklerskiego na warunkach określonych w zezwoleniu.

NS, według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku, prowadził działalność maklerską w następującym zakresie:

- 1) przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- 2) wykonywanie zleceń, o których mowa w pkt 1, na rachunek dającego zlecenie,
- 3) nabywanie lub zbywanie na własny rachunek instrumentów finansowych,
- 4) doradztwo inwestycyjne,
- 5) oferowanie instrumentów finansowych,
- 6) przechowywanie i rejestrowanie instrumentów finansowych, w tym prowadzenie rachunków papierów wartościowych oraz rachunków pieniężnych,
- 7) doradztwo dla przedsiębiorstw w zakresie struktury kapitałowej, strategii przedsiębiorstwa lub innych zagadnień związanych z taką strukturą lub strategią,
- 8) doradztwo i inne usługi w zakresie łączenia, podziału oraz przejmowania przedsiębiorstw,
- 9) sporządzanie analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych.

NS prowadzi aktywnie działalność w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”) oraz w alternatywnych systemach obrotu prowadzonych przez GPW. Ponadto NS prowadzi działalność na Towarowej Giełdzie Energii S.A. w tym na rynku towarów giełdowych oraz instrumentów finansowych. Oferuje również dostęp do rynków zagranicznych oraz do rynku Forex.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku podmiotem dominującym wobec NS był Getin Noble Bank S.A. (ul. Przyokopowa 33, 01-208 Warszawa; KRS 0000304735), który posiadał 3 494 747 sztuk akcji NS stanowiących 100% kapitału zakładowego i dających 100% wszystkich głosów. Nie istnieją żadne bieżące lub przewidywane w przyszłości przeszkody o istotnym znaczeniu lub przeszkody natury praktycznej lub prawnej w szybkim transferze funduszy własnych w NS lub spłacie zobowiązań pomiędzy Getin Noble Bank S.A. i NS.

NS upowszechniania informacje dotyczące adekwatności kapitałowej w ujęciu jednostkowym.

Ujawnienie informacji, co do podmiotów, które są objęte konsolidacją pełną, są objęte konsolidacją proporcjonalną, pomniejszając fundusze własne, nie są konsolidowane i nie pomniejszając funduszy własnych – nie dotyczy NS.

2. Prawne podstawy sporządzenia informacji

Upublicznienie informacji zawartych w dokumencie jest dokonywane w oparciu o:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, zwane dalej „Rozporządzenie CRR” lub „CRR”,
- Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013,
- Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013,
- Wytyczne EBA w sprawie istotności, zastrzeżonego charakteru i poufności ujawnianych informacji oraz częstotliwości ujawniania zgodnie z art. 432 ust. 1, art. 432 ust.2 i art. 433 rozporządzenia (UE) nr 575/2013,
- Ustawę o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1636 z późn. zm.), zwaną dalej „Ustawa o obrocie”,

- Wytyczne EBA dotyczące obowiązku ujawniania informacji zgodnie z Częścią 8 Rozporządzenia CRR z dnia 16 grudnia 2016 r.,
- Politykę informacyjną Noble Securities S.A. w zakresie upowszechniania informacji związanych z adekwatnością kapitałową.

NS **upowszechnia** podstawowe informacje określone w Tytule II Części 8 CRR.

NS **nie upowszechnia** dodatkowych informacji określonych w Tytule III Części 8 CRR, ponieważ nie stosuje instrumentów ani metod określonych w tym Tytule.

W rozumieniu Rozporządzenia CRR na dzień 31 grudnia 2016 roku działalność NS była działalnością znaczącą.

3. Okres objęty upowszechnieniem informacji

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie odwołują się do okresu czasu od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku i są podawane według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku, chyba że wyraźnie wskazano inaczej.

4. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

4.1 Strategię i procesy w zakresie zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania Spółką wszelkie działania strategiczne leżą w gestii Zarządu i Rady Nadzorczej NS, które wprowadziły zbiór regulacji jakimi posługuje się NS w codziennej działalności. Regulacje te zapewniają, że metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli są dostosowane do apetytu na ryzyko NS.

Proces zarządzania ryzykiem w NS opiera się na następujących podstawowych zasadach:

- 1) zaangażowanie organów władzy NS – Zarząd i Rada Nadzorcza są aktywnie zaangażowane w zarządzanie ryzykiem,
- 2) zgodność z przepisami – wszelkie działania NS muszą być zgodne z odpowiednimi wymogami określonymi w przepisach prawa i zgodne z regulacjami wewnętrznymi NS,
- 3) równowaga i rentowność – proces zarządzania ryzykiem promuje podejmowanie racjonalnych decyzji biznesowych opartych o zasadę równowagi ryzyka i rentowności,
- 4) ostrożność – w przypadku niejasnej sytuacji w zakresie podejmowania ryzyka lub wątpliwości w zakresie metodyki obowiązuje zasada ostrożności,
- 5) odpowiedzialność – pracownicy i współpracownicy NS muszą rozumieć ryzyko i są za nie odpowiedzialni w ramach swoich zadań i obowiązków,

6) nowe produkty – wprowadzenie nowych linii biznesowych lub produktów, a także każde rozszerzenie lub modyfikacja już prowadzonej działalności, które mogą mieć istotny wpływ na charakter i poziom ryzyka, na jakie narażony jest NS, jest poprzedzane analizą ryzyka związanego z daną działalnością lub produktem.

Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości i charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności NS, a stosowane metody pomiaru uwzględniają aktualnie prowadzoną i planowaną działalność. NS przyjął zasadę codziennego sporządzania raportu zawierającego wyliczenia Kapitału Wewnętrznego, który przekazywany jest Zarządowi Spółki.

NS oblicza ekspozycje z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, a także Kapitał Wewnętrzny na ich pokrycie, co pozwala utrzymywać fundusze własne na poziomie adekwatnym do profilu ryzyka, z jakim wiąże się działalność prowadzona przez NS.

W NS funkcjonują, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą, *Polityka NS w zakresie apetytu na ryzyko* oraz *Polityka i strategia NS w zakresie podejmowania ryzyka oraz systemu zarządzania ryzykiem*. Ponadto Zarząd NS opracował procedury zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym również zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do wybranych rodzajów ryzyka.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w NS funkcjonowały procedury regulujące sposób zarządzania następującymi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka:

1. **Operacyjny** – definiowanym jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmującym również ryzyko prawne. Ryzyko operacyjne obejmuje:
 - 1) ryzyko naruszenia regulacji wewnętrznych – ryzyko naruszenia przez osobę zatrudnioną przez NS regulaminu lub procedury wewnętrznej obowiązującej w NS,
 - 2) ryzyko przekroczenia ustalonych limitów wewnętrznych – ryzyko naruszenia przez osobę zatrudnioną przez NS limitu wewnętrznego obowiązującego w NS,
 - 3) ryzyko prawne – ryzyko związane ze zmianami w prawie i regulacjach, zgodnością z nimi oraz wykonalnością umów i związaną z nimi odpowiedzialnością,
 - 4) ryzyko regulacyjne – ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności,
 - 5) ryzyko ciągłości procesów – ryzyko zakłóceń w funkcjonowaniu NS lub nieefektywnego działania NS w wyniku niewłaściwej lub niewystarczającej organizacji procesów, ich nieciągłości, podziału zadań i kompetencji lub niezapewnienia odpowiednich zasobów do realizacji zdefiniowanych i/lub koniecznych procesów,

- 6) ryzyko zdarzeń zewnętrznych (ciągłości działania) – ryzyko braku możliwości prowadzenia działalności przez NS lub poniesienia strat w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych takich jak trzęsienie ziemi, pożary, powódzie, akty terroru, brak dostępu do miejsca prowadzenia działalności lub mediów (internet, energia, ogrzewanie),
 - 7) ryzyko produktu (skarg klientów) – ryzyko związane ze sprzedażą przez NS produktu (usługi), który spełnia co najmniej jeden z poniższych warunków:
 - a) nie spełnia wymagań i potrzeb klienta,
 - b) nie jest zgodny z prawem i regulacjami,
 - c) generuje dodatkowe ryzyka (dla NS i Klientów NS),
 - d) nie ma dostatecznego wsparcia w procesach zachodzących w NS czy też w pracownikach NS lub agenta NS,
 - 8) ryzyko technologiczne i techniczne – ryzyko zakłóceń działalności NS wskutek zaburzeń pracy systemów teleinformatycznych i informacyjnych, w szczególności zdarzenia takie jak:
 - a) błędy w systemach IT,
 - b) naruszenie zewnętrznych zabezpieczeń IT,
 - c) utrata sprzętu IT,
 - d) awaria w zakresie dostaw energii albo łączności telefonicznej lub internetowej,
 - 9) ryzyko bezpieczeństwa – ryzyko zakłócenia funkcjonowania NS lub strat finansowych w wyniku niedostatecznej ochrony zasobów i informacji,
 - 10) ryzyko prania brudnych pieniędzy – ryzyko poniesienia strat w wyniku zamieszania w proceder prania brudnych pieniędzy prowadzony przez Klienta NS, przez osobę zatrudnioną przez NS lub przez agenta NS,
 - 11) ryzyko manipulacji instrumentem finansowym – ryzyko poniesienia strat, w wyniku zamieszania w proceder manipulacji instrumentem finansowym Klienta NS, osoby zatrudnionej przez NS lub przez agenta NS,
 - 12) ryzyko outsourcingu – ryzyko negatywnego wpływu ze strony podmiotu zewnętrznego na ciągłość, integralność lub jakość funkcjonowania NS, majątku NS lub pracowników NS lub agenta NS;
2. **Kredytowym** – definiowanym jako ryzyko wynikające z zagrożenia braku spłaty przez wierzyciela NS, w stosunku do którego NS posiada daną ekspozycję;
 3. **Rozliczenia** – definiowanym jako ryzyko wynikające z zagrożenia braku spłaty przez kontrahenta NS w przypadku, gdy NS wykonał dostawę przed otrzymaniem płatności;
 4. **Kredytowym kontrahenta** – definiowanym jako ryzyko wynikające z zagrożenia braku rozliczenia z kontrahentem NS specyficznych transakcji zaliczonych do portfela handlowego NS;
 5. **Płynności** – definiowanym jako ryzyko wynikające z niewłaściwego zarządzania płynnością NS, które stanowi zagrożenie dla możliwości terminowego realizowania płatności przez NS;

6. **Rynkowym** – definiowanym jako ryzyko związane z dokonywaniem przez NS inwestycji w instrumenty finansowe na własny rachunek w ramach portfela handlowego NS;
7. **Dużych ekspozycji** – definiowanym jako ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczy podmiot lub grupę podmiotów powiązanych finansowo lub organizacyjnie w sytuacji dużej koncentracji ekspozycji;
8. **Wynikającym ze zmian warunków makroekonomicznych** – definiowanym jako ryzyko stanowiące zagrożenie dla prowadzenia biznesu z uwagi na istotną zmianę warunków makroekonomicznych;
9. **Stopy procentowej w portfelu niehandlowym** – definiowanym jako ryzyko wynikające z możliwych zmian stóp procentowych w odniesieniu do pozycji zaliczonych do portfela niehandlowego NS;
10. **Nadmiernej dźwigni** – definiowanym jako ryzyko wynikające z nadmiernego zaangażowania NS w stosunku do posiadanych kapitałów.

Oprócz rodzajów ryzyka wymienionych powyżej na dzień 31 grudnia 2016 r. NS zarządał i identyfikował w swojej działalności następujące rodzaje ryzyka:

1. **Strategiczne** – związane z podejmowaniem w NS niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej w NS strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją NS na te zmiany. Do ryzyka strategicznego zaliczane jest:
 - 1) ryzyko ładu korporacyjnego – ryzyko wynikające ze zmiany akcjonariusza dominującego w stosunku do NS, zmian w organach władzy NS lub ryzyko wynikające z nieadekwatnej struktury organizacyjnej i kompetencyjnej w NS,
 - 2) ryzyko zarządzania – ryzyko związane z niewłaściwym zarządzaniem w NS, złą identyfikacją i ograniczaniem ryzyka prowadzonej działalności, brakiem lub niewystarczającym działaniem kontroli wewnętrznej, nieodpowiednim stosowaniem procedur wewnętrznych lub ich nieprzestrzeganiem,
 - 3) ryzyko zasobów ludzkich – ryzyko zakłóceń działalności NS wskutek niemożności pozyskania i utrzymania pracowników i menedżerów o odpowiednich kwalifikacjach,
2. **Biznesowe** – związane z nieosiągnięciem założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Do elementów ryzyka biznesowego zaliczane jest:
 - 1) ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na NS,
 - 2) ryzyko wyniku finansowego – ryzyko realizacji wyniku finansowego NS poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału,
 - 3) ryzyko raportowania – ryzyko wynikające w NS z braku, ograniczonego zakresu, niskiej wiarygodności i aktualności informacji zarządczej oraz z niewłaściwie zorganizowanych procesów raportowania (w tym definicji źródeł, wykonawców i odbiorców informacji),

- 4) ryzyko podatkowe i rachunkowe – ryzyko negatywnych skutków ekonomicznych dla NS z powodu niewłaściwej (nieprawidłowej) ewidencji rachunkowej, sprawozdawczości, błędnego wyznaczenia zobowiązań podatkowych NS lub ich nieterminowej zapłaty,
3. **Reputacji** – związane z negatywnym odbiorem wizerunku NS przez Klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną,
4. **Dodatkowe ryzyko braku zgodności** – poza elementami uwzględnionymi już w ryzyku operacyjnym – ryzyko wynikające z działania NS niezgodnego z szeroko rozumianymi normami (nie tylko prawnymi) lub działania w konflikcie interesów; naruszanie przez NS lub osoby zatrudnione przez NS lub agentów NS zasad dotyczących działalności maklerskiej,
5. **Dodatkowe ryzyko kontroli wewnętrznej** – poza elementami uwzględnionymi już w ryzyku operacyjnym – ryzyko wynikające z nieadekwatnych mechanizmów kontrolnych funkcjonujących w NS,
6. **Dodatkowe ryzyko prawne** – poza elementami uwzględnionymi już w ryzyku operacyjnym – ryzyko dotyczące szczególnych przypadków mających z prawnego punktu widzenia istotne znaczenie dla NS (np. kwestie związane z dokumentami korporacyjnymi oraz zezwoleniami Komisji Nadzoru Finansowego).

4.2 Struktura i organizacja systemu zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w NS biorą udział zarówno Rada Nadzorcza i Zarząd NS, jednostki odpowiadające za bieżące zarządzanie ryzykiem, jak również jednostki zaliczane do systemu kontroli oraz jednostki biznesowe „generujące” ryzyko.

Za zarządzanie ryzykiem na poziomie operacyjnym odpowiedzialny jest Zarząd NS nadzorujący pracę Departamentu Zarządzania Ryzykiem, który jest jednostką odpowiedzialną za operacyjny i bieżący monitoring ryzyka w działalności NS. W NS funkcjonuje również Komitet Zarządzania Ryzykiem, który jest forum wymiany doświadczeń i koordynacji działań w zakresie zarządzania ryzykiem.

Ponadto Zarząd NS opracował i wdrożył system zarządzania ryzykiem związanym z działalnością prowadzoną przez NS, a także z systemami i procesami stosowanymi przez NS. Celem tego systemu jest identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz kontrolowanie ryzyka występującego w działalności NS.

W zarządzaniu ryzykiem w NS zaangażowane są następujące jednostki organizacyjne:

Rada Nadzorcza NS

Akceptuje *Politykę NS w zakresie apetytu na ryzyko oraz Politykę i strategię NS w zakresie podejmowania ryzyka oraz systemu zarządzania ryzykiem*, sprawuje nadzór nad zgodnością polityki i strategii w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią działania NS i 3-letnim budżetem (planem finansowym) NS oraz nad działaniami Zarządu w zakresie sprawowania kontroli nad procesem zarządzania ryzykiem;

Zarząd NS

Odpowiada za utrzymywanie przez NS funduszy własnych na poziomie nie niższym niż Kapitał Wewnętrzny oszacowany zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. Opracowuje i wdraża system zarządzania ryzykiem związanym z prowadzoną przez NS działalnością. Prezes Zarządu kieruje pracami Komitetu Zarządzania Ryzykiem jako Przewodniczący Komitetu;

Komitet Zarządzania Ryzykiem

Pełni funkcję doradczą dla Zarządu z zakresu zarządzania ryzykiem w oparciu o obowiązujące prawo i regulacje wewnętrzne NS;

Departament Zarządzania Ryzykiem („DZR”)

odpowiada za bieżącą identyfikację, pomiar, monitorowanie i kontrolę ryzyka w Spółce. Bierze udział w opracowywaniu metodologii i systemów wspierających zarządzanie ryzykiem. Dyrektor Departamentu wchodzi w skład Komitetu Zarządzania Ryzykiem. DZR jest właścicielem głównych regulacji dotyczących ryzyka w NS;

Główna Księgowa

Odgrywa istotną rolę w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, rozliczenia i płynności. Główna Księgowa wchodzi w skład Komitetu Zarządzania Ryzykiem;

Departament Nadzoru Zgodności Działalności z Prawem

Jest istotną komórką biorącą udział w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym. Kontroluje działalność pracowników NS i samej Spółki w zakresie zgodności z obowiązującym prawem. Opiniuje wdrażane w NS regulacje wewnętrzne, w tym regulacje dotyczące systemu zarządzania ryzykiem. Dyrektor Departamentu wchodzi w skład Komitetu Zarządzania Ryzykiem;

Departament Kontroli Wewnętrznej

Odpowiada za monitoring ryzyka operacyjnego w zakresie dotyczącym skarg i reklamacji klientów NS, a także bieżącą kontrolę pracowników NS w zakresie wykonywanej działalności. Dyrektor Departamentu wchodzi w skład Komitetu Zarządzania Ryzykiem;

Departament Prawa i Biura Zarządu

Odpowiada za analizę prawną bieżącej działalności NS oraz zawieranych przez niego umów. Opiniuje wdrażane w NS regulacje wewnętrzne, w tym regulacje dotyczące systemu zarządzania ryzykiem. Dyrektor Departamentu wchodzi w skład Komitetu Zarządzania Ryzykiem;

Audytór Wewnętrzny

Dokonuje przeglądu i oceny procedur i mechanizmów działania systemu kontroli wewnętrznej, przeprowadza badania procesu szacowania Kapitału Wewnętrznego oraz dokonuje przeglądów tego procesu, dokonuje badania i oceny adekwatności (odpowiedniości) i skuteczności wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem, jak również poziomu jego wykorzystywania;

Departament Technologii

Opowiada za utrzymanie systemów IT, w sposób który nie będzie powodował zakłóceń w funkcjonowaniu NS. Departament koordynuje prace w zakresie zapewnienia NS ciągłości działania.

Powyższe jednostki organizacyjne są w pełni niezależne od jednostek biznesowych odpowiedzialnych za generowanie ryzyka.

Jednostki biznesowe

Biorą udział w zarządzaniu wybranymi rodzajami ryzyka, które wiążą się z obowiązkami danej jednostki. Ponadto każdy pracownik bierze udział w identyfikowaniu ryzyka operacyjnego i współpracuje w tym zakresie z DZR lub Departamentem Technologii.

4.3 Zakres i charakter raportowania i pomiaru ryzyka

Pomiar ryzyka jest integralną częścią procesu zarządzania ryzykiem. NS dla każdego zidentyfikowanego ryzyka sporządził metodologię oceny jego istotności oraz pomiaru. Proces raportowania obejmuje wszystkie ryzyka, w szczególności te, które zostały uznane za istotne. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości i charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności NS. Stosowane metody lub systemy pomiaru ryzyka, w tym w szczególności ich założenia, są przedmiotem bieżącej analizy oraz są poddawane, co najmniej jeden raz w każdym roku kalendarzowym ocenie wewnętrznej uwzględniającej (obejmującej) przeprowadzanie testów i weryfikację historyczną. Odpowiednie informacje z zakresu zarządzania ryzykiem przekazywane są codziennie do Zarządu NS i przynajmniej raz w miesiącu do Rady Nadzorczej NS.

W NS funkcjonują następujące metody pomiaru ryzyka:

- wskaźniki i analizy ilościowe oraz jakościowe informujące o materializacji ryzyka,
- kapitał wewnętrzny,
- system limitów wewnętrznych,
- testy warunków skrajnych, wyniki których przekazywane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej NS,
- system celów strategicznych, których spełnianie jest monitorowane przez Departament Zarządzania Ryzykiem.

4.4 Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka

Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka obejmuje przede wszystkim następujące narzędzia wprowadzone w Spółce:

- system wczesnego ostrzegania,
- awaryjny plan kapitałowy,
- awaryjny plan płynnościowy,
- plan utrzymania ciągłości działania,
- wdrożoną w NS politykę kadrową,
- system limitów wewnętrznych.

4.5 Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w NS ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa prowadzonej działalności, przy zachowaniu racjonalnego podejścia do ryzyka. Zarządzanie ryzykiem kredytowym odbywa się przez proces identyfikacji, monitorowania, pomiaru, raportowania i kontrolowania.

Do podstawowych uczestników systemu zarządzania ryzykiem kredytowym NS należą:

Rada Nadzorcza NS

Rolą Rady Nadzorczej jest określenie polityki i strategii w zakresie podejmowania ryzyka, systemu zarządzania ryzykiem, a także apetytu na ryzyko, które to dokumenty określają ramy zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem kredytowym. Rada Nadzorcza w każdym miesiącu otrzymuje informacje dotyczące kształtowania się ryzyka kredytowego w NS;

Zarząd NS

Zarząd NS odpowiada za opracowanie i wdrożenie, a także nadzór nad wykonywaniem procedur w zakresie ryzyka kredytowego. Obecnie ryzyko kredytowe jest zarządzane w NS na podstawie *Procedury ryzyka kredytowego*, a także innych, bardziej szczegółowych regulacji wewnętrznych. Szczególną rolę w zakresie ryzyka kredytowego odgrywa nadzorujący prace DZR Prezes Zarządu, który co najmniej jeden raz w każdym kwartale kalendarzowym dokonuje monitoringu ryzyka kredytowego. Ponadto Prezes Zarządu w sytuacji, gdy otrzyma informacje na podstawie regulacji wewnętrznych o zagrożeniu spełnienia celu strategicznego w zakresie ryzyka kredytowego na bieżąco monitoruje wielkość tego ryzyka;

Główna Księgowa

Główna Księgowa odpowiada za bieżącą identyfikację i monitoring ryzyka kredytowego NS. W każdym dniu roboczym identyfikuje ona ekspozycje, od których szacowane jest ryzyko kredytowe. W przypadku wątpliwości w tym zakresie Główna Księgowa ma możliwość konsultacji z Dyrektorem Departamentu Zarządzania Ryzykiem lub Dyrektorem Departamentu Prawa i Biura Zarządu;

Departament Zarządzania Ryzykiem

Departament Zarządzania Ryzykiem każdego dnia na podstawie danych przesłanych przez Główną Księgową uwzględnia ekspozycje na ryzyko kredytowe w codziennej kalkulacji wskaźników adekwatności kapitałowej, a także weryfikuje poziom wykorzystania limitów wewnętrznych w zakresie ryzyka kredytowego. Ponadto DZR w każdym kwartale kalendarzowym przygotowuje raporty z wykonania celów strategicznych w zakresie ryzyka kredytowego, a także dokonuje testów warunków skrajnych ryzyka kredytowego. W systemie zarządzania ryzykiem kredytowym DZR pełni funkcję kontrolną;

Komitet Zarządzania Ryzykiem

W NS funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykiem, na posiedzeniach którego podejmowane są dyskusje w zakresie ryzyka kredytowego, w tym omawiane są wyniki testów warunków skrajnych, zmiany w obowiązujących regulacjach wewnętrznych w zakresie ryzyka kredytowego oraz profil ryzyka kredytowego, na jaki narażony jest NS.

Strategie i procedury zarządzania ryzykiem kredytowym

Noble Securities S.A. posiada opracowane i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą główne regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem, które definiują ramy systemu zarządzania ryzykiem kredytowym. Ponadto NS posiada opracowaną *Procedurę ryzyka kredytowego*, w której określono zasady i wytyczne zarządzania ryzykiem kredytowym, a także inne bardziej szczegółowe regulacje wewnętrzne w tym zakresie, m. in. dotyczące wyznaczania wag ryzyka na potrzeby kalkulacji ekspozycji ważonej ryzykiem i oceny kontrpartnerów. W NS funkcjonują również regulacje wewnętrzne dotyczące systemu limitów wewnętrznych na ryzyko kredytowe.

Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru

Proces pomiaru ryzyka kredytowego jest dokonywany równolegle w momencie identyfikacji i monitoringu ryzyka kredytowego. Główna Księgowa przekazuje do DZR w każdym dniu roboczym ekspozycje, od których należy szacować ryzyko kredytowe. DZR powyższe wyliczenia uwzględnia w codziennej kalkulacji wskaźników adekwatności kapitałowej.

W zakresie raportowania Departament Zarządzania Ryzykiem zobowiązany jest do przekazywania z częstotliwością dzienną raportu okresowego („ORF”) do wiadomości Zarządu NS, Głównej Księgowej NS oraz osób wskazanych przez Członka Zarządu nadzorującego DZR. Raporty te zawierają m.in. informacje na temat ekspozycji kredytowych NS, stopnia narażenia na ryzyko kredytowe, poziomu wykorzystania limitów wewnętrznych w zakresie ryzyka kredytowego oraz kształtowania się aktualnego poziomu celów strategicznych, jakie zostały określone w NS dla ryzyka kredytowego. W każdym kwartale DZR przygotowuje raport z celów strategicznych (w tym celów w zakresie ryzyka kredytowego), który trafia do Zarządu NS, a kluczowe informacje w tym zakresie w ramach kwartalnego Raportu z systemu zarządzania ryzykiem są również przekazywane do Rady Nadzorczej. Ponadto informacje w zakresie ryzyka kredytowego trafiają w każdym miesiącu do Rady Nadzorczej NS w ramach comiesięcznego pakietu informacji o ryzyku. W przypadku osiągnięcia przez odpowiednie wskaźniki wielkości, które w regulacjach wewnętrznych zostały uznane za zagrażające przestrzeganiu limitów wewnętrznych lub celów strategicznych stosowna informacja jest przesyłana przez DZR do Członka Zarządu nadzorującego DZR i Departament Księgowości Finansowej.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka

Noble Securities S.A. nie stosuje technik ograniczających ryzyko kredytowe w rozumieniu Rozporządzenia CRR.

W Noble Securities S.A. istnieje system celów strategicznych w zakresie ryzyka kredytowego oraz limity w zakresie ryzyka kredytowego. Ponadto NS regularnie dokonuje oceny kontrpartnerów, z którymi współpracuje.

4.6 Ryzyko rozliczenia

Do podstawowych uczestników systemu zarządzania ryzykiem rozliczenia NS należą:

Rada Nadzorcza NS

Rolą Rady Nadzorczej jest określenie polityki i strategii w zakresie podejmowania ryzyka, systemu zarządzania ryzykiem, a także apetytu na ryzyko, które to dokumenty określają ramy zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem rozliczenia. Rada Nadzorcza w każdym miesiącu otrzymuje informacje dotyczące kształtowania się ryzyka rozliczenia w NS;

Zarząd NS

Zarząd NS odpowiada za opracowanie i wdrożenie, a także nadzór nad wykonywaniem procedur w zakresie ryzyka rozliczenia. Obecnie ryzyko rozliczenia jest zarządzane w NS na podstawie *Procedury ryzyka rozliczenia*. Szczególną rolę w zakresie ryzyka rozliczenia odgrywa nadzorujący prace DZR Prezes Zarządu, który co najmniej jeden raz w każdym kwartale kalendarzowym dokonuje monitoringu ryzyka rozliczenia;

Główna Księgowa

Główna Księgowa odpowiada za bieżącą identyfikację i monitoring ryzyka rozliczenia NS. W każdym dniu roboczym identyfikuje ona ekspozycje, od których szacowane jest ryzyko rozliczenia. W przypadku wątpliwości w tym zakresie Główna Księgowa ma możliwość konsultacji z Dyrektorem Departamentu Zarządzania Ryzykiem lub Dyrektorem Departamentu Prawa i Biura Zarządu;

Departament Zarządzania Ryzykiem

Departament Zarządzania Ryzykiem każdego dnia na podstawie danych przesłanych przez Główną Księgową uwzględnia ekspozycje na ryzyko rozliczenia w codziennej kalkulacji wskaźników adekwatności kapitałowej. Ponadto DZR w każdym kwartale kalendarzowym przygotowuje raporty z wykonania celu strategicznego w zakresie ryzyka rozliczenia, a także dokonuje testów warunków skrajnych tego ryzyka. W systemie zarządzania ryzykiem rozliczenia DZR pełni funkcję kontrolną;

Komitet Zarządzania Ryzykiem

W NS funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykiem, na posiedzeniach którego podejmowane są dyskusje w zakresie ryzyka rozliczenia, w tym omawiane są wyniki testów warunków skrajnych, zmiany w obowiązujących regulacjach wewnętrznych w zakresie ryzyka rozliczenia oraz profil ryzyka rozliczenia, na jaki narażony jest NS.

Strategie i procedury zarządzania ryzykiem rozliczenia

Noble Securities S.A. posiada opracowane i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą główne regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem, które definiują ramy systemu zarządzania ryzykiem rozliczenia. Ponadto NS posiada opracowaną *Procedurę ryzyka rozliczenia*, w której określono zasady i wytyczne zarządzania tym ryzykiem, a także inne bardziej szczegółowe regulacje wewnętrzne w tym zakresie.

Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru

Proces pomiaru ryzyka rozliczenia jest dokonywany równolegle w momencie identyfikacji i monitoringu tego ryzyka. Główna Księgowa przekazuje do DZR w każdym dniu roboczym ekspozycje, od których należy szacować ryzyko rozliczenia. DZR powyższe wyliczenia uwzględnia w codziennej kalkulacji wskaźników adekwatności kapitałowej.

W zakresie raportowania Departament Zarządzania Ryzykiem zobowiązany jest do przekazywania z częstotliwością dzienną raportu ORF do wiadomości Zarządu NS, Głównej Księgowej NS oraz osób wskazanych przez Członka Zarządu nadzorującego DZR. Raporty te zawierają m.in. informacje na temat ekspozycji NS na ryzyko rozliczenia oraz kształtowania się aktualnego poziomu celu strategicznego, jaki został określony w NS dla ryzyka rozliczenia. W każdym kwartale DZR przygotowuje raport z celów strategicznych (w tym celu w zakresie ryzyka rozliczenia), który trafia do Zarządu NS, a kluczowe informacje w tym zakresie w ramach kwartalnego Raportu z systemu zarządzania ryzykiem również do Rady Nadzorczej NS. Ponadto informacje w zakresie ryzyka rozliczenia trafiają w każdym miesiącu do Rady Nadzorczej NS w ramach comiesięcznego pakietu informacji o ryzyku. W przypadku osiągnięcia przez odpowiednie wskaźniki wielkości, które w regulacjach wewnętrznych NS zostały uznane za zagrażające spełnianiu celu strategicznego stosowna informacja jest przesyłana przez DZR do Członka Zarządu nadzorującego DZR i Departament Księgowości Finansowej.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka

W Noble Securities S.A. został zdefiniowany cel strategiczny dla ryzyka rozliczenia spełniający funkcję dodatkowego ograniczenia w zakresie ryzyka rozliczenia, a ekspozycje z tytułu ryzyka rozliczenia objęte są systemem limitów wewnętrznych. Ponadto NS regularnie dokonuje oceny kontrahentów, z którymi zawiera transakcje skutkujące powstaniem ekspozycji na ryzyko rozliczenia, nadając im stosowne limity.

4.7 Ryzyko rynkowe

Do podstawowych uczestników systemu zarządzania ryzykiem rynkowym NS należą:

Rada Nadzorcza NS

Rolą Rady Nadzorczej jest określenie polityki i strategii w zakresie podejmowania ryzyka, systemu zarządzania ryzykiem, a także apetytu na ryzyko, które to dokumenty określają ramy zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem rynkowym w NS. Ponadto w zakresie ryzyka rynkowego Rada Nadzorcza określiła szereg limitów inwestycyjnych ograniczających działalność NS na rachunek własny. Rada Nadzorcza w każdym miesiącu otrzymuje informacje dotyczące kształtowania się ryzyka rynkowego w NS;

Zarząd NS

Rolą Zarządu jest nadzorowanie odpowiednich jednostek organizacyjnych, których obowiązki wiążą się z podejmowaniem ryzyka rynkowego. Szczególną rolę w zakresie ryzyka rynkowego odgrywa nadzorujący prace DZR Prezes Zarządu, który co najmniej jeden raz w każdym kwartale kalendarzowym dokonuje

monitoringu ryzyka rynkowego. Ponadto Prezes Zarządu w sytuacji, gdy otrzyma informacje na podstawie regulacji wewnętrznych o zagrożeniu spełnienia celu strategicznego w zakresie ryzyka rynkowego na bieżąco monitoruje wielkość tego ryzyka. Zarząd opracował i wprowadził *Procedurę ryzyka rynkowego*, jak również regulacje wewnętrzne dotyczące pracy poszczególnych jednostek organizacyjnych odpowiadających za inwestycje na rachunek własny;

Departament Zarządzania Ryzykiem

Rolą Departamentu Zarządzania Ryzykiem jest identyfikacja ryzyka rynkowego, jak również kontrola limitów wewnętrznych. Ponadto DZR w każdym kwartale kalendarzowym przygotowuje raporty z wykonania celów strategicznych w zakresie ryzyka rynkowego, a także dokonuje testów warunków skrajnych ryzyka rynkowego. Ponadto DZR pełni znaczącą rolę w systemie raportowania ryzyka rynkowego przesyłając niezbędne informacje do wyznaczonych adresatów, w tym Zarządu NS. Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem został wyznaczony jako koordynator ryzyka rynkowego;

Jednostki Organizacyjne Odpowiadające za Inwestycje na Rachunek Własny NS

Jednostki upoważnione do zawierania transakcji na rachunek własny odpowiadają za bieżące monitorowanie ryzyka, co polega m.in. na przestrzeganiu ustalonych limitów wewnętrznych. W przypadku stwierdzenia przez jednostki odpowiedzialne za inwestycje na rachunek własny przekroczenia limitów inwestycyjnych przesyłają one taką informację do Departamentu Zarządzania Ryzykiem oraz Zarządu. Informacja taka jest również przekazywana do Rady Nadzorczej NS;

Komitet Zarządzania Ryzykiem

W NS funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykiem, na posiedzeniach którego podejmowane są dyskusje w zakresie ryzyka rynkowego, w tym omawiane są wyniki testów warunków skrajnych, zmiany w obowiązujących regulacjach wewnętrznych oraz wykorzystanie limitów wewnętrznych.

Strategie i procedury zarządzania ryzykiem rynkowym

Noble Securities S.A. posiada opracowane i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą główne regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem, które definiują ramy zarządzania ryzykiem rynkowym. W NS funkcjonują również zatwierdzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą limity wewnętrzne w zakresie inwestycji na rachunek własny. Ponadto NS posiada opracowaną *Procedurę ryzyka rynkowego*, w której określono zasady i wytyczne zarządzania ryzykiem rynkowym, a także inne bardziej szczegółowe regulacje wewnętrzne w tym zakresie, dotyczące m.in. działania poszczególnych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za inwestycje na rachunek własny.

Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru

Proces pomiaru ryzyka rynkowego jest dokonywany w Departamencie Zarządzania Ryzykiem. Ryzyko rynkowe jest również monitorowane na bieżąco w jednostkach odpowiedzialnych za podejmowanie ryzyka rynkowego.

W ramach raportowania w zakresie ryzyka rynkowego Departament Zarządzania Ryzykiem przekazuje poziom ryzyka rynkowego w codziennym raporcie ORF do wszystkich Członków Zarządu, Głównej Księgowej oraz osób wskazanych przez Członka Zarządu nadzorującego DZR. DZR przygotowuje informacje na temat ryzyka rynkowego (wielkość portfela handlowego, poziom wykorzystania limitów, wielkość wymogów kapitałowych, szacunki wymogów kapitałowych na poszczególne linie biznesowe), które następnie trafiają do Rady Nadzorczej NS. W zakresie limitów inwestycyjnych opracowano system wczesnego ostrzegania, dlatego też w przypadku wykorzystania któregoś z limitów w wielkości określonej regulacjami wewnętrznymi informacja taka jest przekazywana do Członków Zarządu. W przypadku stwierdzenia przez jednostki odpowiedzialne za inwestycje na rachunek własny przekroczenia limitów inwestycyjnych przesyłają one taką informację do Departamentu Zarządzania Ryzykiem oraz Członków Zarządu. Informacja taka zostanie również przekazana do Rady Nadzorczej NS.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka

Ograniczanie ryzyka rynkowego w Noble Securities S.A. polega na wprowadzeniu celu strategicznego w zakresie ryzyka rynkowego, a także systemu limitów wewnętrznych, które podlegają bieżącemu monitorowaniu. W NS został wdrożony również systemem wczesnego ostrzegania w zakresie wykorzystania limitów inwestycyjnych. Ponadto w zakresie pozycji na rynku forex NS stosuje transakcje zabezpieczające zawierane z brokerami zewnętrznymi.

4.8 Ryzyko operacyjne

Do podstawowych uczestników systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym NS należą:

Rada Nadzorcza NS

Rolą Rady Nadzorczej jest określenie polityki i strategii w zakresie podejmowania ryzyka, systemu zarządzania ryzykiem, a także apetytu na ryzyko, które to dokumenty określają ramy zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym. Rada Nadzorcza w każdym miesiącu otrzymuje informacje dotyczące kształtowania się ryzyka operacyjnego w NS;

Zarząd NS

Zarząd opracował i wdrożył *Procedurę ryzyka operacyjnego*, na podstawie której odbywa się zarządzanie ryzykiem operacyjnym w NS. Ponadto Zarząd monitoruje ryzyko operacyjne w szczególności w ramach cyklicznych spotkań z Dyrektorem Departamentu Zarządzania Ryzykiem, Dyrektorem Departamentu Kontroli Wewnętrznej oraz Dyrektorem Departamentu Nadzoru Zgodności Działalności z Prawem. Kapitał Wewnętrzny na pokrycie ryzyka operacyjnego jest szacowany w każdym kwartale przez Zarząd na podstawie rekomendacji Komitetu Zarządzania Ryzykiem;

Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem

Dyrektor DZR pełni rolę koordynatora/menedżera ryzyka operacyjnego w NS, który na poziomie NS dokonuje oceny wielkości i profilu ryzyka operacyjnego związanego z działalnością NS. Ponadto w DZR prowadzona jest

Baza Zdarzeń Operacyjnych („BZO”), gdzie przechowywane są wszelkie szczegółowe informacje na temat zdarzeń operacyjnych mających miejsce w NS. Do zgłaszania zdarzeń będących materializacją ryzyka operacyjnego w NS zobowiązani są wszyscy pracownicy NS. DZR przygotowuje w każdym kwartale propozycje przeszacowania Kapitału Wewnętrznego na pokrycie ryzyka operacyjnego, która po dyskusji w ramach prac Komitetu Zarządzania Ryzykiem trafia na posiedzenie Zarządu;

Każdy Pracownik NS

Identyfikacja ryzyka operacyjnego odbywa się w pierwszej kolejności na poziomie pojedynczego pracownika, który jest zobligowany do zgłaszania materializacji ryzyka operacyjnego do BZO, a także informowania o potencjalnych ryzykach. Ponadto kluczowi pracownicy odgrywają szczególną rolę w procesie kwartalnego przeszacowania macierzy ryzyka operacyjnego, będącej podstawą szacowania Kapitału Wewnętrznego na pokrycie ryzyka operacyjnego;

Dyrektor Departamentu Kontroli Wewnętrznej

Odpowiada za monitoring ryzyka operacyjnego w zakresie dotyczącym skarg i reklamacji klientów NS;

Dyrektor Departamentu Nadzoru Zgodności Działania z Prawem (Compliance)

Odpowiada za monitoring ryzyka operacyjnego w zakresie zdarzeń związanych z brakiem zgodności;

Komitet Zarządzania Ryzykiem

W kompetencjach KZR leży przygotowanie rekomendacji szacunku Kapitału Wewnętrznego na pokrycie ryzyka operacyjnego. W ramach prac Komitetu monitorowane jest również ryzyko operacyjne w NS;

Departament Technologii

Departament Technologii koordynuje działania NS w celu zapewnienia ciągłości działania, co ma znaczący wpływ na ryzyko operacyjne.

Strategie i procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym

Noble Securities S.A. posiada opracowane i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą główne regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem, które definiują ramy systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym. Ponadto NS posiada opracowaną *Procedurę ryzyka operacyjnego*, w której określono zasady i wytyczne zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także inne bardziej szczegółowe regulacje wewnętrzne m. in. dotyczące prowadzenia BZO, ciągłości działania, polityki kadrowej.

Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru

Proces monitorowania ryzyka operacyjnego w Noble Securities S.A. dokonywany jest w sposób ciągły.

Proces pomiaru ryzyka operacyjnego oparty jest w NS na analizie zawartości BZO w zakresie zdarzeń rzeczywistych, co wiarygodnie odzwierciedla faktyczną ekspozycję NS na różne rodzaje zdarzeń operacyjnych.

Raportowanie w zakresie ryzyka operacyjnego w NS ma miejsce na kilku płaszczyznach, a zasadniczym źródłem informacji jest każdy pracownik NS w związku z obowiązkiem raportowania zdarzeń operacyjnych do

BZO. Pozyskane w ten sposób informacje, jeśli będą spełniały przewidziane regulacjami wewnętrznymi przesłanki zostaną przesłane do Członka Zarządu nadzorującego DZR, Departamentu Kontroli Wewnętrznej i Departamentu Nadzoru Zgodności Działalności z Prawem. W każdym kwartale DZR przygotowuje raport dotyczący ryzyka operacyjnego, który trafia do Zarządu oraz, jako część raportu z systemu zarządzania ryzykiem, do Rady Nadzorczej.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka

W przypadku materializacji ryzyka operacyjnego dokonywana jest analiza jego przyczyn, a także możliwość powzięcia odpowiednich środków w celu mitygowania ryzyka wystąpienia danego zdarzenia w przyszłości. W ramach ograniczania ryzyka operacyjnego NS stosuje również ubezpieczenia. W celu minimalizowania strat spowodowanych przerwami w procesach biznesowych NS opracował i wdrożył stosowny plan utrzymania ciągłości działania.

4.9 Ryzyko płynności

Do podstawowych uczestników systemu zarządzania ryzykiem płynności NS należą:

Rada Nadzorcza NS

Rolą Rady Nadzorczej jest określenie ram, w jakich odbywa się zarządzanie ryzykiem płynności, poprzez określenie celów strategicznych w zakresie limitów płynności i podstawowych obowiązków jednostek organizacyjnych w tym zakresie. Rada Nadzorcza zatwierdziła przyjęte przez Zarząd awaryjne plany płynnościowe;

Zarząd NS

Zarząd opracował i wdrożył *Procedurę ryzyka płynności*, na podstawie której odbywa się zarządzanie ryzykiem płynności w NS. Zarząd monitoruje ryzyko płynności w szczególności w kwestii spełniania celu strategicznego w tym zakresie. W każdym roku w ramach przygotowania budżetu Zarząd dokonuje przeglądu systemu limitów w zakresie ryzyka płynności, jak również dywersyfikacji dostępu do zasobów finansowych. Zarząd opracował awaryjne plany płynnościowe.

Główna Księgowa NS

Główna Księgowa, która w każdym dniu roboczym dokonuje identyfikacji, a także monitoruje ryzyko płynności;

Departament Zarządzania Ryzykiem,

DZR w ramach zarządzania ryzykiem płynności dokonuje cyklicznych testów warunków skrajnych ryzyka płynności, jak również dokonuje corocznej analizy ryzyka płynności w NS. Ponadto DZR przesyła w ramach przygotowania comiesięcznego zestawu danych dla Rady Nadzorczej informacje na temat ryzyka płynności. Informacja ta jest również przesyłana do Członków Zarządu.

Strategie i procedury zarządzania ryzykiem płynności

Noble Securities S.A. posiada opracowane i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą główne regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem, które definiują ramy systemu zarządzania ryzykiem płynności. Ponadto NS posiada opracowaną *Procedurę ryzyka płynności*, w której określono zasady i wytyczne zarządzania ryzykiem płynności, w tym obowiązki poszczególnych jednostek organizacyjnych w ramach systemu zarządzania płynnością.

Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru

Monitorowanie i sprawozdawanie o ryzyku płynności stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem w NS. Informacje w tym zakresie zawarte w sprawozdaniach wewnętrznych wspomagają proces decyzyjny w zakresie zarządzania ryzykiem w NS.

Noble Securities S.A. dokonuje pomiaru istotności ryzyka płynności poprzez odniesienie aktualnych środków własnych do prognozowanego zapotrzebowania na płynność w perspektywie średnioterminowej przy założeniu ograniczonej działalności. Mechanizm ten pokazuje jaki okres czasu NS mógłby przetrwać narażony na odpływy środków bez dodatkowego dopływu środków.

Departament Zarządzania Ryzykiem przesyła w ramach comiesięcznego zestawu danych dla Rady Nadzorczej informacje na temat ryzyka płynności. Informacja ta jest również przesyłana do Członków Zarządu.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka

Noble Securities S.A. w ramach zabezpieczania się przed utratą płynności opracował awaryjne plany płynnościowe, zarówno krótkookresowe, jak i długookresowe. W codziennym zarządzaniu ryzykiem płynności wykorzystywany jest również system limitów wewnętrznych.

4.10 Ryzyko kredytowe kontrahenta

Ryzyko kredytowe kontrahenta to ryzyko wynikające z zagrożenia braku rozliczenia z kontrahentem NS specyficznych transakcji zaliczonych do portfela handlowego NS.

Podstawowymi uczestnikami systemu zarządzania ryzykiem kredytowym kontrahenta NS są:

Rada Nadzorcza NS

Rolą Rady Nadzorczej jest określenie ram, w jakich odbywa się zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahenta, poprzez określenie celów strategicznych w zakresie tego rodzaju ryzyka, podstawowych obowiązków jednostek organizacyjnych w tym zakresie;

Zarząd NS

Zarząd opracował i wdrożył *Procedurę ryzyka kredytowego kontrahenta*, na podstawie której odbywa się zarządzanie tym ryzykiem w NS. Członek Zarządu nadzorujący prace DZR co najmniej raz w każdym kwartale kalendarzowym dokonuje monitoringu ekspozycji NS z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta;

Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem

Dyrektor DZR odpowiedzialny jest za zapewnienie, że ryzyko kredytowe kontrahenta jest zarządzane i monitorowane na bieżąco. DZR dokonuje cyklicznych testów warunków skrajnych ryzyka kredytowego kontrahenta;

Dyrektor Zarządzający Departamentem Rynków Zagranicznych

Dyrektor DRZ na bieżąco informuje o wystąpieniu debetów na rachunkach klientów prowadzonych w ramach forex.

Główna Księgowa

Główna Księgowa na bieżąco informuje o wystąpieniu opóźnień w płatnościach związanymi z transakcjami, od których liczone jest ryzyko kredytowe kontrahenta.

Strategie i procedury zarządzania ryzykiem kredytowym kontrahenta

Noble Securities S.A. posiada opracowane i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą główne regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym kontrahenta. NS posiada również opracowaną *Procedurę ryzyka kredytowego kontrahenta*, w której określono zasady i wytyczne zarządzania tym ryzykiem.

Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru

Proces pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta jest dokonywany równolegle w momencie identyfikacji i monitoringu tego ryzyka. DZR w każdym dniu roboczym szacuje ryzyko kredytowe kontrahenta i wyliczenia te uwzględnia w codziennej kalkulacji wskaźników adekwatności kapitałowej.

W zakresie raportowania Departament Zarządzania Ryzykiem zobowiązany jest do przekazywania z częstotliwością dzienną raportu ORF do wiadomości Zarządu NS, Głównej Księgowej NS oraz osób wskazanych przez Członka Zarządu nadzorującego DZR. Raporty te zawierają m.in. informacje na temat ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta, w tym ekspozycje wobec kontrahenta centralnego. W każdym kwartale DZR przygotowuje raport z celów strategicznych z zakresu ryzyka kredytowego kontrahenta, który trafia do Zarządu NS, a wraz z jego skrótem w ramach kwartalnego Raportu z systemu zarządzania ryzykiem również do Rady Nadzorczej. Ponadto informacje w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta trafiają w każdym miesiącu do Rady Nadzorczej NS w ramach comiesięcznego pakietu informacji o ryzyku.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka

W Noble Securities S.A. istnieje system celów strategicznych w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta. W sytuacji zagrożenia dla wypełniania przez NS celów strategicznych w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem NS zawiadamia Zarząd o dostrzeżonym zagrożeniu w celu omówienia potencjalnych możliwości podjęcia odpowiednich działań.

4.11 Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Portfel niehandlowy NS obejmuje operacje niezaliczone do portfela handlowego NS, w szczególności:

- udzielanie pożyczek,
- zakładanie lokat (lokaty terminowe na czas oznaczony),
- zakładanie depozytów bankowych (rachunki a'vista na czas nieoznaczony),
- operacje służące zabezpieczeniu NS przed ryzykiem związanym z tymi operacjami.

Podstawowymi uczestnikami systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu niehandlowym są:

Zarząd NS

Zarząd opracował i wdrożył *Procedurę ryzyka stopy procentowej* w portfelu niehandlowym, na podstawie której odbywa się zarządzanie tym ryzykiem w NS;

Komitet Zarządzania Ryzykiem

Po otrzymaniu informacji z zakresu ryzyka stopy procentowej w portfelu niehandlowym, Komitet Zarządzania Ryzykiem wnioskuje do Zarządu NS o uznaniu lub nieuznaniu tego ryzyka za istotne. W tym celu Komitet przedstawia odpowiednią rekomendację i opinię Zarządowi;

Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem

Dyrektor DZR odpowiedzialny jest za bieżące monitorowanie i zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w portfelu niehandlowym. Ponadto DZR dokonuje cyklicznej identyfikacji tego ryzyka, a także wykonywania testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka stopy procentowej w portfelu niehandlowym.

Strategie i procedury zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Noble Securities S.A. posiada opracowane i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą główne regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu niehandlowym. NS posiada również opracowaną *Procedurę ryzyka stopy procentowej w portfelu niehandlowym*, w której określono zasady i wytyczne zarządzania tym ryzykiem.

Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru

Identyfikacja ryzyka stopy procentowej w portfelu niehandlowym jest cyklicznie dokonywana przez Departament Zarządzania Ryzykiem NS.

W zakresie raportowania Dyrektor DZR zobowiązany jest do przekazywania cyklicznie odpowiedniej informacji we wskazanym zakresie Komitetowi Zarządzania Ryzykiem. Informacje dotyczące weryfikacji ryzyka stopy procentowej w portfelu niehandlowym przekazywane są również do Zarządu, a także w ramach kwartalnego Raportu z przeglądu ryzyka do Rady Nadzorczej.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka

Zasady zabezpieczania się przed ryzykiem stopy procentowej w portfelu niehandlowym są uwzględnione również w zasadach dotyczących zakładania lokat i depozytów bankowych przez NS.

4.12 Informacje o organach NS

Organami NS są Zarząd oraz Rada Nadzorcza. Na dzień 31 grudnia 2016 r. w skład Zarządu NS wchodziło trzech Członków Zarządu (Prezes Zarządu i dwóch Wiceprezesów Zarządu), a w skład Rady Nadzorczej wchodziło pięciu Członków Rady Nadzorczej (Przewodniczący Rady Nadzorczej, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej i trzech Członków Rady Nadzorczej). W skład Zarządu NS na dzień 31 grudnia 2016 r., a także na dzień sporządzenia niniejszej informacji wchodzi osoby posiadające wykształcenie wyższe, co najmniej trzyletni staż pracy w instytucjach rynku finansowego, dobrą opinię w związku ze sprawowanymi funkcjami, wiedzę, kompetencje i doświadczenie niezbędne do zarządzania domem maklerskim. Ponadto, w skład organów Noble Securities S.A. na dzień 31 grudnia 2016 r., a także na dzień sporządzenia niniejszej Informacji wchodzi osoby, które nie zostały uznane prawomocnym orzeczeniem za winne popełnienia przestępstw wskazanych w art. 103 ust. 1b Ustawy o obrocie. NS zapewnia podnoszenie przez członków organów Spółki kwalifikacji niezbędnych do należytego wykonywania powierzonych obowiązków.

4.13 Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenia, o których mowa w art. 435 ust. 1 lit e) oraz f) Rozporządzenia CRR

Stosowne oświadczenia zatwierdzone przez Zarząd zostały umieszczone w pkt 23 i 24 niniejszej Informacji.

4.14 Udział NS w aktywach i funduszach własnych sektora domów maklerskich

Udział Noble Securities S.A. w aktywach sektora domów maklerskich oraz w funduszach własnych sektora domów maklerskich jest nie mniejszy niż 2%.

4.15 Polityka rekrutacyjna dotycząca członków organu zarządzającego

Decyzje w zakresie powoływania i odwoływania członków organu zarządzającego leżą w zakresie kompetencji Rady Nadzorczej NS, która wybiera członków organu zarządzającego spośród kandydatów, których wiedza, doświadczenie i umiejętności były potwierdzone sukcesami w pracy na rynku kapitałowym. W NS nie funkcjonuje skodyfikowana polityka w zakresie rekrutacji członków organu zarządzającego.

4.16 Strategia dotycząca zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego

Doborem odpowiednich kandydatów na stanowiska zarządzające zajmuje się Rada Nadzorcza NS, która wybiera członków organu zarządzającego stosownie do zadań, które mają być im powierzone. W NS nie funkcjonuje skodyfikowana strategia dotycząca zróżnicowania członków organu zarządzającego.

4.17 Komitet ds. Ryzyka

W NS funkcjonuje Komitet Zarządzania Ryzykiem. Członkami Komitetu Zarządzania Ryzykiem są: Prezes Zarządu NS jako Przewodniczący Komitetu, Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem, Dyrektor Departamentu Prawa i Biura Zarządu, Główna Księgowa, Dyrektor Departamentu Kontroli Wewnętrznej, Dyrektor Departamentu Nadzoru Zgodności Działalności z Prawem.

W 2016 r. odbyło się 20 posiedzeń Komitetu. Do głównych zagadnień rozpatrywanych przez Komitet w 2016 r. zaliczyć można:

- kwestie związane z poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- omawianie innych istotnych kwestii z zakresu ryzyka, m. in. projektów regulacji, raportów przygotowanych w ramach systemu zarządzania ryzykiem, map ryzyka, przeglądów procesu ICAAP oraz samooceny ryzyka,
- prace związane z przeprowadzanymi w NS testami warunków skrajnych,
- analiza ryzyka związanego z nowego rodzaju działalnością oraz wprowadzaniem nowych produktów.

4.18 Przepływ informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego

Zarząd otrzymuje codzienne informacje w zakresie ryzyka Spółki. W codziennych raportach przekazywane są w szczególności wartości dotyczące:

- ekspozycji na ryzyko i jej dekompozycji na poszczególne rodzaje ryzyka,
- Kapitału Wewnętrznego, w tym jego porównania z wartościami w poprzednich okresach,
- poziomu funduszy własnych,
- składu portfela handlowego.

Dodatkowo Zarząd otrzymuje okresowe informacje przygotowywane przez Departament Zarządzania Ryzykiem dotyczące:

- wypełniania celów strategicznych w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka,
- wyników testów warunków skrajnych,
- wykorzystania, a także przekroczenia limitów wewnętrznych,
- funduszy własnych NS,
- ryzyka operacyjnego,
- ryzyka płynności,
- map ryzyka,
- wyników samooceny ryzyka,
- przeglądu procesu ICAAP.

Zarząd otrzymuje również informacje na temat ryzyka od innych jednostek organizacyjnych biorących czynny udział w zarządzaniu ryzykiem w NS, w szczególności wyników audytów przeprowadzonych przez Audytora Wewnętrznego.

4.19 Informacja, o której mowa w art. 110w ust. 1 pkt 1 Ustawy o obrocie

W 2016 r. NS nie prowadził działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie posiadał podmiotów zależnych.

4.20 Informacja, o której mowa w art. 110w ust. 1 pkt 2 Ustawy o obrocie

NS w roku obrotowym 2016 zrealizował stopę zwrotu z aktywów na poziomie 2,6%.

4.21 Informacja o spełnianiu przez członków organów NS wymogów określonych w art. 103 ust. 1h Ustawy o obrocieZarząd NS

Członkowie Zarządu spełniają wymogi ograniczające ich aktywność zawodową zgodnie z Ustawą o obrocie, tj. nie sprawują jednocześnie więcej niż:

- a) jednej funkcji Członka Zarządu i dwóch funkcji Członka Rady Nadzorczej albo
- b) czterech funkcji Członka Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza NS

Analiza dokonana przez NS w zakresie Członków Rady Nadzorczej, wskazuje, że czterech z pięciu Członków Rady Nadzorczej Spółki spełnia wymagania prawne dotyczące ich aktywności zawodowej. Pan Remigiusz Baliński ogranicza swoją aktywność zawodową poza grupą kapitałową Getin Noble Banku w celu doprowadzenia do stanu zgodnego z powyższymi wymaganiami.

4.22 Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń, o którym mowa w art. 110v ust. 8 Ustawy o obrocie

W opinii Rady Nadzorczej oraz akcjonariusza wielkość, struktura organizacyjna, charakter i złożoność działalności prowadzonej przez NS nie uzasadnia ustanowienia odrębnego komitetu do spraw wynagrodzeń. Zadania komitetu do spraw wynagrodzeń zostały powierzone Radzie Nadzorczej przez akcjonariuszy NS na Walnym Zgromadzeniu w dniu 31 marca 2016 r. W 2016 r. odbyło się 7 obrad Rady Nadzorczej NS.

4.23 Informacja, o której mowa w art. 110zy Ustawy o obrocie

Do dnia publikacji niniejszego ujawnienia, NS nie był stroną umowy dotyczącej wsparcia finansowego w ramach grupy, o której mowa w art. 110zy Ustawy o obrocie.

5. Fundusze własne

5.1 Uzgodnienie pozycji kapitału podstawowego Tier I, pozycji dodatkowych Tier I, pozycji Tier II, jak również filtrów i odliczeń stosowanych na mocy przepisów art. 32-35, 36, 56, 66 oraz 79 w odniesieniu do funduszy własnych instytucji oraz bilansu w zbadanym sprawozdaniu finansowym instytucji.

Tabela 1. Fundusze własne NS w dniu 31 grudnia 2016 roku

Kategoria		Kwota (w PLN)
<u>Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe</u>		
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	3 494 747,00
	w tym udziały członkowskie	0,00
	w tym akcje zwykłe	0,00
	w tym akcje założycielskie	0,00
	w tym akcje uprzywilejowane w głosach na WZA	3 494 747,00
2	Zyski zatrzymane	67 051 263,96
3	Skumulowane inne całkowite dochody	0,00
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0,00
4	Kwota kwalifikująca się pozycji, o których mowa w art. 484 ust.3 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0,00
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	0,00
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	0,00
6)	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	70 546 010,96
<u>Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne</u>		
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	(0,21)
8	Wartości niematerialne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	(1 745 251,08)
9	Zbiór pusty w UE	0,00
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust.3) (kwota ujemna)	0,00
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	0,00
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty	0,00
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)	0,00

14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione wg wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji	0,00
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)	0,00
16	Posiadane przez instytucje bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)	0,00
17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0,00
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
20	Zbiór pusty w UE	0,00
20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia	0,00
20b	w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)	0,00
20c	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)	0,00
20d	w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)	0,00
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art.38 ust 3.) (kwota ujemna)	0,00
22	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)	0,00
23	w tym: posiadane przez instytucje bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0,00
24	Zbiór pusty w UE	0,00
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0,00
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0,00
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	0,00
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0,00
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	(1 745 251,29)
29	Kapitał podstawowy Tier I	68 800 759,67
<u>Kapitał dodatkowy Tier I: instrumenty</u>		
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	0,00
31	w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0,00

32	w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0,00
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, i powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0,00
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	0,00
35	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0,00
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0,00
<u>Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne</u>		
37	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I (kwota ujemna)	0,00
38	Bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżenie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0,00
39	Bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znaczącej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
41	Zbiór pustych UE	0,00
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (kwota ujemna)	0,00
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,00
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0,00
45	Kapitał Tier I (kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	68 800 759,67
<u>Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy</u>		
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	0,00
47	Kwoty kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust.5 i powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0,00
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nie uwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	0,00
49	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0,00
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0,00
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0,00
<u>Kapitał Tier II: korekty regulacyjne</u>		
52	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki przyporządkowane (kwota ujemna)	0,00

53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki przyporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżenie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0,00
54	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
55	Posiadane bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
56	Zbiór pusty w UE	0,00
57	Całkowite korekty regulacyjne w Kapitale Tier II	0,00
58	Kapitał Tier II	0,00
59	Łączny kapitał (kapitał Tier I + kapitał Tier II)	68 800 759,67
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	397 956 386,19
<u>Współczynniki i bufory kapitałowe</u>		
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,29%
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,29%
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,29%
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust 1. lit a) powiększony o wymogi utrzymania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego jak również bufora ryzyka systemowego oraz bufora instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko	-
65	w tym: wymóg utrzymania bufora zabezpieczającego	-
66	w tym: wymóg utrzymania bufora antycyklicznego	-
67	w tym: wymóg utrzymania bufora ryzyka systemowego	-
67a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	-
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	-
69-71	Nieistotne w przepisach unijnych	-
<u>Kwoty poniżej progów odliczeń (przed ważeniem ryzyka)</u>		
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	5 187 625,95
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	0,00

74	Zbiór pusty UE	0,00
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10%, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	1 704 200,00
Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II		
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0,00
77	Pułap uwzględniania korekty z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	0,00
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)	0,00
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów.	0,00
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)		
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00

NS nie stosuje ograniczeń do obliczania funduszy własnych zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz instrumentów, filtrów ostrożnościowych i odliczeń, do których te ograniczenia mają zastosowanie.

NS nie stosuje współczynników kapitałowych obliczonych z wykorzystaniem elementów funduszy własnych ustalonych na podstawie innej niż podstawa określona w Rozporządzeniu CRR.

Tabela 2. Uzgodnienie pozycji kapitału Tier I do kapitałów własnych zaprezentowanych w Sprawozdaniu Finansowym za 2016 r. (w PLN)

Kapitały	83 886 643,86
Składniki kapitału niezaliczone do funduszy własnych, w tym:	13 340 632,90
Część zysku netto za rok bieżący	12 902 608,90
Skumulowane inne całkowite dochody	438 024,00
Korekty regulacyjne, w tym:	1 745 251,29
Wartości niematerialne	1 745 251,08
Dodatkowe korekty wartości z tytułu ostrożnej wyceny	0,21

Kapitał Tier I	68 800 759,67
Fundusze własne do wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego	68 800 759,67

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z zysków netto z poprzednich okresów i na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosił 67 051 263,96 zł.

Korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I:

- dodatkowe korekty wartości z tytułu ostrożnej wyceny tworzone są dla aktywów wycenianych według wartości godziwej, których wartość wpływa na poziom kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 34 Rozporządzenia CRR (0,21 zł),
- wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej (1 745 251,08 zł).

Pozycje nieodliczane od funduszy własnych

- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10%, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (1 704 200,00 zł),
- wartość inwestycji w sektor finansowy poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich (5 187 625,95 zł).

5.2 Opis głównych cech instrumentów uwzględnianych w funduszach własnych oraz pełne warunki dotyczące wszystkich instrumentów uwzględnianych w funduszach własnych.

Kapitał zakładowy NS w wysokości 3 494 747,00 zł dzieli się na 3 494 747 akcji imiennych o wartości nominalnej 1,00 zł każda. Poniżej zaprezentowano główne cechy instrumentów kapitałowych.

NS nie posiada instrumentów dodatkowych w kapitale Tier 1 oraz instrumentów w kapitale Tier 2.

Tabela 3. Główne cechy instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

		I emisja	II emisja seria A	II emisja seria B	III emisja seria A	III emisja seria B	III emisja seria C	V emisja seria A	VI emisja seria A
1	Emitent	Noble Securities S.A.							
2	Unikatowy identyfikator	brak							
3	Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	Polskie							

Ujmowanie w kapitale regulacyjnym									
4	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Kapitał podstawowy Tier I							
5	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał podstawowy Tier I							
6	Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowany m/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowany m	Poziom jednostkowy							
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	Akcje imienne uprzywilejowane							
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (wg stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	400 000 PLN	600 000 PLN	379 960 PLN	349 119 PLN	360 000 PLN	162 983 PLN	642 685 PLN	600 000 PLN
9	Wartość nominalna instrumentu	400 000 PLN	600 000 PLN	379 960 PLN	349 119 PLN	360 000 PLN	162 983 PLN	642 685 PLN	600 000 PLN
9a	Cena emisyjna	1 PLN	1 PLN	1,25 PLN	1,25 PLN	1,25 PLN	1,25 PLN	1,25 PLN	1 PLN
9b	Cena wykupu	Nie dotyczy							
10	Klasyfikacja księgowa	Kapitał podstawowy							
11	Pierwotna data emisji	06.12.19 93	09.11.19 94	17.01.19 95	15.02.19 96	07.06.19 96	03.10.19 96	17.06.19 98	13.03.20 00
12	Wieczyste lub terminowe	Wieczyste							
13	Pierwotny termin zapadalności	Nie dotyczy							
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca	NIE							

	wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	Nie dotyczy
16	Kolejne terminy wykupu, jeśli dotyczy	Nie dotyczy
Kupony/dywidendy		
17	Stała lub zmienna dywidenda/stały lub zmienny kupon	Zmienna dywidenda
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	Nie dotyczy
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	NIE
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	Nie dotyczy
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	Nie dotyczy
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	NIE
22	Nieskumulowane czy skumulowane	Nieskumulowane
23	Zamienne czy niezamienne	Niezamienne

24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	Nie dotyczy
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	Nie dotyczy
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	Nie dotyczy
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	Nie dotyczy
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	Nie dotyczy
30	Odpisy obniżające wartość	NIE
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	Nie dotyczy
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	Nie dotyczy
34	W przypadku odpisu obniżającego wartość, opis	Nie dotyczy

	mechanizmu odpisu obniżającego wartość	
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)	Nie dotyczy
36	Niezgodne cechy przejściowe	Nie dotyczy
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	Nie dotyczy

6. Wymogi kapitałowe

6.1 Metody stosowane przez NS do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżącej i przyszłej działalności.

NS szacuje kapitał wewnętrzny potrzebny na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności NS. Wysokość kapitału wewnętrznego jest monitorowana codziennie.

W odniesieniu do **ryzyka kredytowego** NS oblicza kapitał wewnętrzny stosując metodę narzutów kapitałowych na wymogi kapitałowe z Filaru I.

W odniesieniu do **ryzyka rozliczenia** NS wyznacza kapitał wewnętrzny w wysokości wymogu kapitałowego na Filarze I.

W odniesieniu do **ryzyka rynkowego** NS oblicza kapitał wewnętrzny uwzględniając wartość posiadanych instrumentów i odpowiednie mnożniki.

W odniesieniu do **ryzyka kredytowego kontrahenta** NS wyznacza kapitał wewnętrzny w wysokości wymogu kapitałowego na I Filarze.

Kapitał wewnętrzny na **ryzyko operacyjne** szacowany jest metodą ekspercką przez Zarząd na podstawie rekomendacji przygotowanej przez Departament Zarządzania Ryzykiem.

Kapitał wewnętrzny na **ryzyko strategiczne, biznesowe i reputacji** oraz **dodatkowe ryzyko prawne, dodatkowe ryzyko kontroli wewnętrznej i dodatkowe ryzyko braku zgodności (compliance)** ustalony był zgodnie z przyjętą w NS metodologią uwzględniającą wysokość kapitału własnego NS z ostatniego

sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie NS, a także prognozy co do przyszłych przychodów NS.

Ponieważ następujące rodzaje ryzyka: płynności, dużych ekspozycji (koncentracji), wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych, nadmiernej dźwigni oraz stopy procentowej w portfelu niehandlowym nie były uznawane na dzień 31 grudnia 2016 r. przez NS za istotne, kapitał wewnętrzny nie był szacowany w tym zakresie. NS cyklicznie monitoruje istotność ww. rodzajów ryzyka i w przypadku uznania któregoś z nich, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi, za istotne będzie szacował kapitał wewnętrzny z tytułu tego rodzaju ryzyka.

Ponadto NS w sposób ciągły ulepsza metody zarządzania ryzykiem, biorąc pod uwagę zmiany w otoczeniu rynkowym, prawnym oraz makroekonomicznym.

Zagregowany kapitał wewnętrzny stanowi sumę szacunków kapitałów wewnętrznych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, uznanych za istotne. Na dzień 31 grudnia 2016 r. kapitał wewnętrzny został oszacowany na poziomie 38 371 531,22 zł .

6.2 Regulacyjne wymogi kapitałowe

Noble Securities S.A. oblicza **wymogi kapitałowe** zgodnie z Rozporządzeniem CRR, przy czym:

- 1) **Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego są obliczane zgodnie z częścią trzecią, tytułem IV CRR, w tym obliczane są:**
 - a) wymóg z tytułu ryzyka cen instrumentów kapitałowych,
 - b) wymóg z tytułu ryzyka cen towarów (metoda uproszczona),
 - c) wymóg z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych,
 - d) wymóg z tytułu ryzyka ogólnego cen instrumentów dłużnych (metoda terminów zapadalności),
 - e) wymóg z tytułu ryzyka walutowego,
- 2) **wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta** jest obliczany zgodnie z częścią trzecią, tytułem II, rozdział 6 CRR (metoda wyceny wg. wartości rynkowej),
- 3) **wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego** obliczany zgodnie z częścią trzecią, tytułem II, rozdział 2 (metoda standardowa),
- 4) **wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego** obliczany zgodnie z częścią trzecią, tytułem III, rozdział 2 (metoda wskaźnika bazowego),
- 5) **wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka dużych ekspozycji** obliczany jest w sposób określony w części czwartej CRR,
- 6) **wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rozliczenia** obliczany jest w sposób określony w części trzeciej, tytule V, art. 379 CRR,
- 7) **wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej** obliczany jest w sposób określony w części trzeciej, tytule VI CRR (metoda standardowa),

8) **wymóg z tytułu ekspozycji wobec kwalifikującego się kontrahenta centralnego** – alternatywny sposób obliczania zgodnie z art. 310 CRR.

W 2016 roku NS nie naruszał wymogów w zakresie funduszy własnych. W 2016 r. NS w dalszym ciągu korzystał ze zgody Komisji Nadzoru Finansowego na niestosowanie wymogów określonych w art. 113 ust. 1 Rozporządzenia CRR.

Ponadto w okresie od 1 stycznia do 24 stycznia 2016 r. NS nie utrzymywał wymogu pokrycia wypływów netto, o którym mowa w art. 412 Rozporządzenia CRR. Należy zwrócić jednak uwagę na brak adekwatności przepisów dotyczących płynności do działalności domów maklerskich w Polsce. Mając na uwadze powyższe w dniu 25 stycznia 2016 r. NS uzyskał zgodę KNF na zwolnienie z wymogu wypełniania obowiązków określonych w art. 412 ust. 1, art. 413 ust. 1 i art. 415 ust. 1 Rozporządzenia CRR.

W poniższej tabeli zaprezentowano wymogi kapitałowe na dzień 31 grudnia 2016 roku z tytułu poszczególnych składowych ryzyka:

Tabela 4. Wymogi kapitałowe NS na dzień 31.12.2016 r.

Rodzaj ryzyka	Kwota ekspozycji ważonych ryzykiem (w PLN)		8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem (w PLN)
	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.
1. Rynekowe	103 060 819,76	80 858 823,77	8 244 865,58
a) cen instrumentów kapitałowych	41 240 560,66	21 382 868,88	3 299 244,85
b) cen towarów	23 437 051,55	23 284 597,66	1 874 964,12
c) szczególne cen instrumentów dłużnych	8 378 864,44	16 066 014,51	670 309,16
d) ogólne cen instrumentów dłużnych	1 616 440,21	996 873,95	129 315,22
f) walutowe	28 387 902,90	19 128 468,77	2 271 032,23
2. Ryzyko kredytowe kontrahenta	15 468 700,35	17 267 829,42	1 237 496,03
3. Kredytowe	21 735 839,49	18 911 528,49	1 738 867,16
4. Rozliczenia	124 617 176,90	32 616 217,96	9 969 374,15
5. Ryzyko z tytułu swoich wkładów do funduszu kontrahenta centralnego	1 499 696,35	234 514,46	119 975,71
6. Operacyjne	128 434 199,91	128 988 371,91	10 274 735,99
7. Ryzyko związane z korektą wyceny kredytowej (CVA)	3 139 953,43	3 211 950,69	251 196,27
Razem	397 956 386,19	282 089 236,70	31 836 510,89

6.3 Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta oraz ryzyka rozliczenia

Do wyliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego NS stosuje metodę standardową, a do wyliczenia wymogów z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta metodę wyceny rynkowej. Poniższa tabela prezentuje wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, kredytowego kontrahenta i rozliczenia w podziale na klasy ekspozycji na dzień 31 grudnia 2016 r.

Tabela 5. 8% wartości ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego, kredytowego kontrahenta i rozliczenia

Klasa ekspozycji	Ryzyko kredytowe (w PLN)	Ryzyko kredytowe kontrahenta (w PLN)	Ryzyko rozliczenia (w PLN)
Samorządy regionalne lub władze lokalne	160,00	0,00	0,00
Instytucje	343 756,25	27 717,28	0,00
Przedsiębiorstwa	534 737,62	80 053,61	9 969 374,15
Ekspozycje detaliczne	0,00	1 112 591,31	0,00
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	74 227,77	0,00	0,00
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	94 551,88	17 133,83	0,00
Ekspozycje kapitałowe	385 561,68	0,00	0,00
Inne pozycje	305 871,96	0,00	0,00
Suma	1 738 867,16	1 237 496,03	9 969 374,15
Wymóg z tytułu wkładów do funduszu kontrahenta centralnego		119 975,71	
Razem		13 065 713,05	

6.4 Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego

W celu wyliczenia wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego NS stosuje metodę wskaźnika bazowego. Na dzień 31 grudnia 2016 r. wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyniósł 10 274 735,99 zł. NS na bieżąco monitoruje stopień narażenia na ryzyko operacyjne i wprowadza niezbędne usprawnienia istniejących procesów.

7. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

NS oblicza wartość ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta metodą wyceny według wartości rynkowej. W tym celu kwoty referencyjne instrumentów bazowych mnożone są przez odpowiednie wartości procentowe zgodne z Tabelą 1 art. 274 Rozporządzenia CRR. Następnie potencjalne przyszłe ekspozycje kredytowe sumowane są z aktualnym kosztem odtworzenia wszystkich umów. Otrzymane wartości dla

poszczególnych kontrahentów są wazone wagami wyznaczonymi zgodnie z metodą standardową ryzyka kredytowego. Wymóg kapitałowy oraz kapitał wewnętrzny obliczany jest jako 8% ekspozycji wazonych ryzykiem. Poniższa tabela prezentuje zbiorcze dane składające się na ostateczny wymóg z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Tabela 6. Ryzyko kredytowe kontrahenta

	Koszt zastąpienia (w PLN)	Potencjalna przyszła ekspozycja kredytowa (w PLN)	Ekspozycja wazona ryzykiem (w PLN)
Metoda wyceny według wartości rynkowej	10 169 689,89	11 534 844,17	15 468 700,35

NS nie stosuje zabezpieczeń kredytowych z tytułu zawartych transakcji oraz nie zawiera umów, które wymagałyby zapewnienia dodatkowego zabezpieczenia w przypadku obniżenia jego oceny wiarygodności kredytowej. NS nie wykorzystuje również kredytowych instrumentów pochodnych oraz nie szacuje wskaźnika α .

8. Bufory kapitałowe

Na dzień 31.12.2016 r. NS zaliczany był do kategorii małych i średnich przedsiębiorstw. W związku z tym, na podstawie Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. 2015 poz. 1513 z późn. zm.) nie był obowiązany do utrzymywania dodatkowego bufora zabezpieczającego ani bufora antycyklicznego. NS nie był również zobowiązany do utrzymywania dodatkowego bufora ryzyka systemowego.

9. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Na dzień 31.12.2016 r. NS nie był globalną instytucją o znaczeniu systemowym, w związku z czym nie był zobowiązany do utrzymywania dodatkowych buforów.

10. Korzystanie z ECAI

10.1 Nazwy ECAI i agencji kredytów eksportowych

Przy obliczaniu kwoty ekspozycji wazonej ryzykiem metodą standardową w klasach ekspozycji obejmującej instytucje i przedsiębiorców NS korzysta z ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez następujące agencje oceny wiarygodności kredytowej:

- Fitch Ratings Inc,
- Moody's Investors Service Inc,
- Standard & Poor's Ratings Services LCC.

10.2 Kategorie ekspozycji, do których stosuje się poszczególne ECAI lub agencje kredytów eksportowych

Na dzień 31 grudnia 2016 r. NS stosował oceny wiarygodności kredytowej nadane przez wyznaczone ECAI dla ekspozycji wobec instytucji oraz wobec przedsiębiorstw. Niemniej jednak na dzień 31 grudnia 2016 r. NS nie posiadał ekspozycji innych niż wobec instytucji, które posiadałyby ocenę ECAI.

10.3 Opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny kredytowej emitenta i oceny kredytowej emisji na pozycje spoza portfela handlowego

W przypadku, gdy dana pozycja posiada dwie oceny kredytowe przyznane przez wyznaczone ECAI, a każda z nich odpowiada innej wadze ryzyka, wówczas NS przypisuje wyższą wagę ryzyka.

W przypadku, gdy dana pozycja posiada trzy oceny kredytowe przyznane przez wyznaczone ECAI, wówczas NS uwzględnia w procesie nadania wagi ryzyka te dwie spośród nich, które wiążą się z niższą wagą ryzyka. Jeśli tak wyznaczone wagi różnią się od siebie, NS przypisuje wyższą z nich, jeśli są identyczne, NS przypisuje pozycji daną wartość.

NS korzysta w pierwszej kolejności z ocen wiarygodności kredytowej przypisanej konkretnej ekspozycji (jeśli taka ocena istnieje), w drugiej kolejności ocenie wiarygodności kredytowej przypisanej emitentowi.

10.4 Przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez każdą z ECAI i agencji kredytów eksportowych do odpowiednich stopni jakości kredytowej

NS korzysta z przyporządkowania ocen do stopni jakości kredytowej ustalonego w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/1799 z dnia 7 października 2016 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące przyporządkowania ocen kredytowych wystawianych przez zewnętrzne instytucje oceny jakości kredytowej dla ryzyka kredytowego zgodnie z art. 136 ust. 1 oraz ust. 136 ust. 3 Rozporządzenia CRR.

10.5 Wartość ekspozycji oraz wartość ekspozycji po ograniczeniu ryzyka kredytowego związanego z każdym stopniem jakości kredytowej

Na dzień 31 grudnia 2016 r. kwota ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta wobec podmiotów posiadających krótkoterminową ocenę kredytową, z wyłączeniem ekspozycji, dla których NS stosuje wagę ryzyka w wysokości 0% wynosiła 2 496 716,43 zł i wszystkie te podmioty były instytucjami. Dla ekspozycji wobec instytucji NS przypisuje wagę ryzyka z przedziału 20 - 150%.

Poniższa tabela prezentuje natomiast wartość ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności kredytowej.

Tabela 7. Ekspozycje według stopnia jakości kredytowej (w PLN)

Rodzaj ekspozycji	Wartość ekspozycji (w PLN)		Wartość aktywów ważonych ryzykiem (w PLN)		Wymóg kapitałowy (w PLN)	
	Ryzyko kredytowe kontrahenta	Ryzyko kredytowe	Ryzyko kredytowe kontrahenta	Ryzyko kredytowe	Ryzyko kredytowe kontrahenta	Ryzyko kredytowe
Ekspozycje wg stopni jakości kredytowej						
Pierwszy stopień	0,00	598,64	0,00	119,73	0,00	9,58
Drugi stopień	428 345,64	1 919 879,45	214 172,82	959 939,72	17 133,83	76 795,18
Trzeci stopień	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Czwarty stopień	0,00	147 892,70	0,00	221 839,05	0,00	17 747,12
Ekspozycje z oceną objęte wagą 0%	0,00	406 864 021,54	0,00	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje bez oceny ratingowej	21 276 188,43	40 156 945,61	15 254 527,53	20 553 940,99	1 220 362,20	1 644 315,28

11. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

11.1 Stosowana w rachunkowości definicja pozycji przeterminowanych i o utraconej wartości. Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Odpisy aktualizujące na należności, których ściągalność jest wątpliwa, tworzy się przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty. Odpis jest tworzony obligatoryjnie zgodnie z poniższymi zasadami:

- w pełnej wysokości dla należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości,
- w pełnej wysokości dla należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego,
- do wysokości należności określonej zapisami postępowania układowego, jako kwoty przewidzianej do umorzenia lub w pełnej wysokości, w przypadku, gdy kontrahent zalega z zapłatą uzgodnionych rat postępowania układowego.

W pozostałych przypadkach odpis na należności przeterminowane tworzy się w oparciu o indywidualną ocenę kontrahenta, uwzględniającą prawdopodobieństwo ich zapłaty.

Należności wykazuje się w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące. Wartość tych należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty lub indywidualny osąd

kierownictwa Spółki poprzez dokonywanie odpisów aktualizujących zaliczanych do pozostałych kosztów operacyjnych.

Do należności przeterminowanych zalicza się ekspozycje nieuregulowane, których termin wymagalności upłynął przed ostatnim dniem okresu sprawozdawczego.

11.2 Ekspozycja całkowita i średnia miesięczna ekspozycja w podziale na poszczególne kategorie

Całkowita i średnia kwota ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego, kredytowego kontrahenta i rozliczenia w podziale na kategorie przedstawiona jest w tabeli poniżej.

Tabela 8. Ekspozycja z tytułu ryzyka kredytowego

Klasa ekspozycji	Średnia ekspozycja w 2016 r. (w PLN)	Ekspozycja na dzień 31.12.2016 r. (w PLN)
Rządy i banki centralne	11 293 065,88	18 631 649,27
Samorządy regionalne lub władze lokalne	3 990,23	10 000,00
Podmioty sektora publicznego	0,00	0,00
Wielostronne banki rozwoju	0,00	0,00
Organizacje międzynarodowe	0,00	0,00
Instytucje	22 110 643,10	21 484 765,65
Przedsiębiorstwa	9 237 164,83	6 684 220,25
Ekspozycje detaliczne	296 309,41	0,00
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	0,00	0,00
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	300 301,14	618 564,77
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0,00	0,00
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	386 890 669,09	395 543 669,51
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0,00	0,00
Ekspozycje kapitałowe	2 132 279,20	2 263 221,00
Inne pozycje	4 433 735,47	3 853 247,49
Razem	436 698 158,35	449 089 337,94

11.3 Struktura geograficzna ekspozycji na ryzyko kredytowe wg krajów, klas ekspozycji i branż
Tabela 9. Rozkład geograficzny ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego

	Polska	Holandia	Belgia	Dania	Wielka Brytania	Razem
Rządy i banki centralne	18 631 649,27	-	-	-	-	18 631 649,27
Samorządy regionalne lub władze lokalne	10 000,00	-	-	-	-	10 000,00
Podmioty sektora publicznego	-	-	-	-	-	-
Wielostronne banki rozwoju	-	-	-	-	-	-
Organizacje międzynarodowe	-	-	-	-	-	-
Instytucje	18 098 682,65	-	380 286,77	2 736 426,39	269 369,84	21 484 765,65
Przedsiębiorstwa	6 560 932,97	123 287,28	-	-	-	6 684 220,25
Ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	-	-
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	-	-	-	-	-	-
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	618 564,77	-	-	-	-	618 564,77
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	-	-	-	-	-	-
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	395 543 669,51	-	-	-	-	395 543 669,51
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-
Ekspozycje kapitałowe	2 263 221,00	-	-	-	-	2 263 221,00
Inne pozycje	3 853 247,49	-	-	-	-	3 853 247,49
Razem	445 579 967,66	123 287,28	380 286,77	2 736 426,39	269 369,84	449 089 337,94

Na dzień 31 grudnia 2016 r. około 96% wartości całej ekspozycji na ryzyko kredytowe stanowiły ekspozycje wobec banków i innych instytucji. Ponadto 1% wartości całej ekspozycji stanowiły ekspozycje wobec rządu Rzeczypospolitej Polskiej.

11.4 Struktura ekspozycji według terminu zapadalności w podziale na kategorie ekspozycji.

Tabela 10. Struktura ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego według terminu zapadalności w podziale na kategorie ekspozycji (w PLN)

Kategoria ekspozycji	do 1 roku włącznie	od 1 roku do 5 lat włącznie	powyżej 5 lat	Bez terminu zapadalności	Razem
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	18 631 649,27	-	-	-	18 631 649,27
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych	10 000,00	-	-	-	10 000,00
Ekspozycje wobec instytucji	21 484 765,65	-	-	-	21 484 765,65
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	6 684 220,25	-	-	-	6 684 220,25
Ekspozycje detaliczne	0,00	-	-	-	0,00
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	618 564,77	-	-	-	618 564,77
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	395 543 669,51	-	-	-	395 543 669,51
Ekspozycje kapitałowe	-	1 704 200,00	-	559 021,00	2 263 221,00
Inne ekspozycje	1 764 093,75	406 376,73	1 682 777,01	-	3 853 247,49
Razem	444 736 963,20	2 110 576,73	1 682 777,01	559 021,00	449 089 337,94

11.5 Uzgodnienie zmian korekt z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości

Tabela 11. Zmiany stanu korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości (w PLN)

Cel utworzenia	Stan na początek okresu sprawozdawczego	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec okresu sprawozdawczego
Opóźnienia w płatności	153 096,95	4 777,38	-	87 160,00	70 714,33
Należności trudno ściągalne	526 157,50	31 961,18	-	-	558 118,68
Odpisy aktualizujące – system rekompensat	2 521 830,33	767 593,74	18 947,14	-	3 270 476,93

Razem	3 201 084,78	804 332,30	18 947,14	87 160,00	3 899 309,94
--------------	---------------------	-------------------	------------------	------------------	---------------------

11.6 Rozkład geograficzny ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego z wyszczególnieniem korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego w podziale na kategorie ekspozycji.

Tabela 12. Rozkład geograficzny ekspozycji i korekt z tytułu ryzyka kredytowego i rozliczenia (dostawy z późniejszym terminem rozliczenia) w PLN

Kategoria	Kraj	Ekspozycja pierwotna	Ekspozycje przeterminowane	Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego	Korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego	W tym: odpisy	Wartość ekspozycji
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	Polska	18 631 649,27		-	-	-	18 631 649,27
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	Polska	10 000,00		-	-	-	10 000,00
Ekspozycje wobec instytucji	Polska	18 107 939,83		-	9 257,18	9 257,18	18 098 682,65
	Wielka Brytania	269 369,84		-	-	-	269 369,84
	Dania	2 736 426,39		-	-	-	2 736 426,39
	Belgia	380 286,77		-	-	-	380 286,77
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	Polska	7 779 692,07 *	618 564,77	-	600 194,33	600 194,33	6 560 932,97
	Holandia	123287,28		-	-	-	123287,28
w tym: ekspozycje wobec MŚP	Polska	94 032,50 *	15 102,00				78 930,50
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Polska	618 564,77		-	-	-	618 564,77
Ekspozycje z tytułu należności od instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	Polska	395 543 669,51		-	-	-	395 543 669,51
Ekspozycje kapitałowe	Polska	2 263 221,00		-	-	-	2 263 221,00
Inne ekspozycje	Polska	3 872 628,99		-	19 381,50	19 381,50	3 853 247,49

	Razem	449 718 170,95	618 564,77	0,00	628 833,01	628 833,01	449 089 337,94
--	--------------	-----------------------	-------------------	-------------	-------------------	-------------------	-----------------------

* w ekspozycji pierwotnej w stosunku do przedsiębiorstw (w tym MŚP) zostały uwzględnione ekspozycje przeterminowane, wykazane również odrębnie poniżej

12. Aktywa wolne od obciążeń

W 2016 r. NS nie posiadał aktywów obciążonych (w tym umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, udzielania pożyczek papierów wartościowych oraz innych form obciążeń aktywów).

13. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Na dzień 31 grudnia 2016 r. NS posiadał **portfel niehandlowy** składający się z 14.000 akcji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”) oraz 1 akcji BondSpot S.A. wycenianych według wartości godziwej łącznie na 559 021,00 zł. Akcje te zostały zakupione dla celów strategicznych. Na dzień 30 grudnia 2016 r. akcje GPW były notowane na rynku regulowanym (na GPW), a wartość rynkowa 14.000 akcji w tym dniu wyniosła 559 020,00 zł. Akcje BondSpot S.A. nie były przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym. Papiery wartościowe wchodzące w skład portfela niehandlowego zaklasyfikowane były jako instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży. Na dzień 31 grudnia 2016 r. NS nie uwzględniał kapitału z aktualizacji wyceny akcji GPW w funduszach własnych. W 2016 r. NS nie dokonywał transakcji papierami kapitałowymi nieuwzględnianymi w portfelu handlowym.

14. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym

Pozycje znajdujące się w portfelu niehandlowym na dzień 31 grudnia 2016 r. nie były bezpośrednio narażone na ryzyko stopy procentowej.

15. Ekspozycja na ryzyko sekurytyzacyjne

W 2016 r. NS nie posiadał pozycji sekurytyzacyjnych.

16. Dźwignia finansowa

Identyfikacja ryzyka wynikającego z nadmiernego zaangażowania NS co najmniej jeden raz w każdym kwartale kalendarzowym dokonywana jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem NS. Dodatkowo w każdym kwartale DZR przeprowadza testy warunków skrajnych ryzyka wynikającego z nadmiernej dźwigni. Jako miarę kapitału NS przyjmuje kapitał Tier I. NS nie stosuje odstępstw, o których mowa w art. 499 ust 2 i 3 Rozporządzenia CRR. Na dzień 31 grudnia 2016 r. wskaźnik dźwigni wyniósł 0,14. Największy wpływ na kształtowanie się wskaźnika dźwigni w 2016 r., miały ekspozycje kredytowe NS wynikające ze środków pieniężnych klientów utrzymywanych na rachunkach bankowych.

Tabela 13. Uzgodnienie aktywów z opublikowanego sprawozdania finansowego NS z wartością ekspozycji całkowitej dla wskaźnika dźwigni finansowej

1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	492 456 397,88
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	-
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	11 591 470,61
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	291 657,32
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	
7	Inne korekty	(1 745 251,08)
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	502 594 274,73

Tabela 14. Kalkulacja wskaźnika dźwigni finansowej NS według stanu na 31 grudnia 2016 r.

Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	480 541 456,91
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	0,00
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	480 541 456,91
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		

4	Koszt odtworzenia związany z <i>wszystkimi</i> transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	10 169 689,89
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z <i>wszystkimi</i> transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	11 591 470,61
EU-5a	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	0,00

6	Ubruttowanie zapewnionego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0,00
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	0,00
8	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	0,00
9	Skorygowana skuteczna wartość nominalna wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	0,00
10	(Skorygowana skuteczna wartość nominalna kompensat i odliczeń narzutów w odniesieniu do wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych)	0,00
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4–10)	21 761 160,50
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych		
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	0,00
13	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wierzytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto)	0,00
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	0,00
EU-14a	Odstępstwo dotyczące transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429b ust. 4 i art. 222 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0,00
15	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika	0,00
EU-15a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	0,00
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12–15a)	0,00
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	291 657,32
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	291 657,32
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
EU-19a	(Wyłączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))	0,00
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe))	0,00
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	68 800 759,67
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	502 594 274,73
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	0,14
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	w pełni wdrożone

EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0,00
-------	--	------

Tabela 15. Podział ekspozycji bilansowych wskaźnika dźwigni według stanu na 31 grudnia 2016 r.

EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	480 541 456,91
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	10 638 494,49 zł
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	469 902 962,42 zł
EU-4	Obligacje zabezpieczone	0,00
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	18 631 649,27
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	10 000,00
EU-7	Instytucje	423 467 169,55
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	0,00
EU-9	Ekspozycje detaliczne	0,00
EU-10	Przedsiębiorstwa	21 059 110,34
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	618 564,77
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	6 116 468,49

Obecnie ze względu na wartość wskaźnika dźwigni NS, mając na uwadze wdrożone regulacje wewnętrzne w tym zakresie, uznaje ryzyko nadmiernej dźwigni jako nieistotne.

17. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego

W 2016 r. NS nie stosował metody wewnętrznych ratingów w odniesieniu do ryzyka kredytowego

18. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego

W 2016 r. NS nie stosował technik ograniczenia ryzyka kredytowego

19. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

W 2016 r. NS nie stosował zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

20. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

W 2016 r. NS nie stosował wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

21. Informacje dotyczące polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w NS

W 2016 roku została opracowana i zatwierdzona zmieniona Polityka wynagrodzeń w Noble Securities SA. („Polityka”).

Polityka wynagrodzeń jest opracowana w celu:

- 1) prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcania do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza poziom akceptowany przez NS,
- 2) realizacji strategii prowadzenia działalności przyjętej przez NS,
- 3) wspierania zapobiegania konfliktowi interesów.

Polityka uwzględnia w sposób proporcjonalny:

- 1) wielkość NS,
- 2) ryzyko związane z działalnością NS,
- 3) wewnętrzną organizację NS,
- 4) zakres i stopień złożoności działalności prowadzonej przez NS.

Polityka została opracowana w oparciu o następujące założenia:

- 1) konieczność ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością NS oraz szczególną dbałość o długoterminowe dobro NS i interes akcjonariuszy NS,
- 2) obowiązek pozostania w zgodzie z wytycznymi wprowadzonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego w zakresie określenia i opracowania zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w bankach, gdy Getin Noble Bank S.A. jest większościowym akcjonariuszem NS,
- 3) wprowadzenie przez NS polityki wynagrodzeń obejmującej wszystkich pracowników, a w szczególności pracowników o istotnym wpływie na profil ryzyka NS, uwzględniającej zarazem konieczność realizowania strategii i stosowania procedur zarządzania ryzykiem w NS.

Polityka uwzględnia kryteria jakościowe mające wpływ na wysokość zmiennych składników wynagrodzeń.

21.1 Informacje dotyczące procesu ustalania Polityki zmiennych składników wynagrodzeń

W proces tworzenia Polityki nie był zaangażowany żaden podmiot zewnętrzny i NS nie korzystał z usług takiego podmiotu w tym zakresie.

Przy opracowywaniu, zatwierdzaniu, wdrażaniu i aktualizacji Polityki wynagrodzeń brały udział:

- 1) Departament Prawa i Biura Zarządu – dokonując analiz formalno-prawnych oraz czynności w zakresie opracowania i aktualizacji Polityki,

- 2) Departament Nadzoru Zgodności Działalności z Prawem – dokonując analizy zgodności Polityki z przepisami prawa oraz analizy kategorii pracowników o istotnym wpływie na profil ryzyka NS w zakresie kryteriów jakościowych,
- 3) Departament Zarządzania Ryzykiem – w zakresie oceny wpływu ryzyka generowanego przez poszczególne jednostki organizacyjne, w szczególności w zakresie pracowników związanych z dokonywaniem transakcji na rachunek własny,
- 4) Biuro ds. Zasobów Kadrowych – w zakresie przekazywania informacji dotyczących struktury wynagrodzeń oraz stosowanych w funkcjonujących w NS systemach wynagrodzeń kryteriach jakościowych mających wpływ na wysokość zmiennych składników wynagrodzeń.
- 5) Zarząd NS – zatwierdzając projekt Polityki,
- 6) Rada Nadzorcza NS – zatwierdzając Politykę.

Polityka uwzględnia przepisy rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) Nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji.

NS, w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2011 r. w sprawie zasad ustalania przez dom maklerski polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze (Dz. U. Nr 263, poz. 1569), nie jest znaczącym domem maklerskim, co oznacza, że:

- nie ma potrzeby powoływania przez Radę Nadzorczą NS, spośród Członków Rady Nadzorczej, komitetu wynagrodzeń, ani powierzania zadań takiego komitetu całej Radzie Nadzorczej,
- nie ma zastosowania § 6 pkt 6 i 7 tego Rozporządzenia.

Niemniej jednak, Zarząd Spółki wystąpił z wnioskiem do Akcjonariuszy o podjęciem na Walnym Zgromadzeniu Uchwały w sprawie powierzenia Radzie Nadzorczej zadań komitetu ds. wynagrodzeń. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Noble Securities Spółki Akcyjnej, które odbyło się w dniu 31 marca 2016 roku, biorąc pod uwagę wielkość, strukturę organizacyjną, charakter, zakres i złożoność działalności prowadzonej przez Noble Securities S.A. podjęło Uchwałę o powierzeniu Radzie Nadzorczej zadania komitetu do spraw wynagrodzeń. W 2016 roku odbyło się 7 posiedzeń Rady Nadzorczej NS.

21.2 Kryteria i sposób kształtowania zmiennych składników wynagrodzeń

Zmienne składniki wynagrodzenia zależne od wyników NS:

- 1) są przyznawane lub wypłacane, gdy odpowiadają sytuacji finansowej NS oraz są uzasadnione wynikami NS, efektami pracy jednostki organizacyjnej, w której osoba była zatrudniona, oraz efektami pracy tej osoby,
- 2) są wypłacane w sposób przejrzysty i zapewniający efektywną realizację polityki wynagrodzeń w NS,
- 3) jeżeli są uzależnione od wyników, to:

- a) podstawą określenia łącznej wysokości wynagrodzenia jest ocena efektów pracy danej osoby i danej jednostki organizacyjnej w odniesieniu do ogólnych wyników NS, a przy ocenie indywidualnych efektów pracy bierze się pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe,
- b) ocena wyników jeśli jest to uzasadnione oparta jest o dane z co najmniej 3 ostatnich lat obrotowych, a w przypadku pracowników zatrudnionych krócej niż 3 lata – o dane od momentu nawiązania stosunku pracy, tak aby faktyczna wypłata składników wynagrodzenia zależnych od wyników NS była rozłożona na okres uwzględniający cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez NS działalnością.

Przy uwzględnieniu zasad określania wysokości i zasad wypłaty wynagrodzenia zmiennego pracownika, prócz kryteriów ilościowych oznaczających przede wszystkim dane liczbowe lub finansowe wykorzystywane do naliczenia wysokości wynagrodzenia zmiennego, stosuje się również kryteria jakościowe.

Stosowanie kryteriów jakościowych może skutkować w stosunku do pracownika tym, iż wynagrodzenie zmienne pracownika będzie niższe od naliczonego zgodnie z kryteriami ilościowymi lub w ogóle nie będzie należne, jeżeli czynności lub działania podejmowane przez pracownika, albo też brak odpowiednich działań ze strony pracownika nie spełniają kryteriów jakościowych, a w szczególności naruszają przepisy prawa lub regulacji wewnętrznych obowiązujących w NS. Polityka przewiduje możliwość zmniejszania wysokości zmiennych składników wynagrodzeń lub wstrzymania wypłaty takich składników, gdy NS będzie wykazywał trwałą stratę bilansową.

NS wprowadził szczególne zasady w zakresie przyznania i wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń dla Członków Zarządu NS. Zgodnie z zapisami Polityki wypłata zmiennych składników wynagrodzeń dla osób będących członkami zarządu następuje w ten sposób, że wypłata co najmniej 40% wynagrodzenia zmiennego następuje w okresie nie krótszym niż 3 lata i nie dłuższym niż 5 lat, w równych rocznych ratach płatnych z dołu i wypłata co najmniej 50% wynagrodzenia zmiennego następuje w formie instrumentów finansowych, przy czym w przypadku przyznania wynagrodzenia zmiennego w kwocie przekraczającej 1 000 000 euro, odroczeniu podlega 60% wynagrodzenia zmiennego.

Członkowie Zarządu są objęci programem motywacyjnym, zgodnie z którym całość zmiennych składników wynagrodzeń, których wysokość jest uzależniona od osiągniętych wyników biznesowych, należnych za 2016 rok następuje w instrumentach finansowych odnoszących się do wartości rynkowej akcji Getin Noble Bank S.A. – podmiotu dominującego wobec NS.

Realizacja praw z instrumentów finansowych przyznanych danemu Członkowi Zarządu będzie mogła nastąpić pod warunkiem łącznego spełnienia kryteriów o charakterze finansowym i niefinansowym, ustalanych każdorazowo w oparciu o dane za 3 (trzy) ostatnie lata obrotowe poprzedzające dzień realizacji praw.

Celem realizacji Programu Motywacyjnego jest stworzenie dodatkowej motywacji do dalszego efektywnego działania na rzecz rozwoju NS oraz silnego związania ich interesów z interesem NS, co w efekcie powinno prowadzić do wzrostu wartości NS.

W NS nie są prowadzone inne długoterminowe programy motywacyjne oparte o instrumenty finansowe.

W odniesieniu do pracowników o istotnym wpływie na profil ryzyka NS, objętych Polityką, całkowite wynagrodzenie zostało podzielone na część stałą i zmienną. Relacja stałego wynagrodzenia do zmiennego, została ustalona w taki sposób, aby zachęcać do dbałości o trwały i stabilny rozwój domu maklerskiego oraz realizację długoterminowych celów strategicznych, co pozwala również na prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzeń, dając możliwość zmniejszania lub nieprzyznawania w ogóle wynagrodzenia zmiennego.

Osoby pełniące funkcje kierownicze związane z kontrolą wewnętrzną, badaniem zgodności działania domu maklerskiego z prawem, zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego mogą otrzymać wynagrodzenie zmienne za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych przez nich funkcji, a wynagrodzenie zmienne tych pracowników nie jest uzależnione od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności NS.

21.3 Informacje ilościowe ogółem o wynagrodzeniach osób zajmujących stanowiska kierownicze w NS

Tabela poniżej zawiera następujące dane:

- 1) wysokość wynagrodzeń za 2016 rok, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzeń oraz liczbę osób, które je otrzymały,
- 2) formy wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń przez wskazanie zmiennych składników wynagrodzeń i ich wysokości płatnych w gotówce lub instrumentach finansowych:

Tabela 16. Wysokość wynagrodzeń za 2016 r.

Grupa	Wysokość wynagrodzeń brutto za 2016 r. (w PLN)				
	Liczba osób	Łączna kwota	Stale składniki wynagrodzeń	Zmienne składniki wynagrodzeń płatne w gotówce	Zmienne składniki wynagrodzeń płatne w instrumentach finansowych**
Członkowie Zarządu NS	3*	1 399 990,39	819 373,00	72 368,66	508 248,73
Osoby wchodzące w skład kadry kierowniczej wyższego szczebla NS	22	4 430 121,32	2 927 014,53	1 503 106,79	0,00
Pozostałe osoby, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka NS	3	221 497,94	221 497,94	0,00	0,00
Razem	28	6 051 609,65	3 967 885,47	1 575 475,45	508 248,73

* z dniem 30 marca 2016 roku nastąpiła zmiana w składzie Zarządu na stanowisku Wiceprezesa Zarządu

** instrument finansowy odnoszący się do wartości akcji GNB

Tabela poniżej zawiera informacje ilościowe ogółem o wynagrodzeniach osób o istotnym wpływie na profil ryzyka NS, zawierająca dane dotyczące wysokości przyznanych zmiennych składników wynagrodzeń, które:

- 1) nie zostały wypłacone w całości lub części, z podaniem kwot wypłaconej i niewypłaconej,
- 2) dotyczą wynagrodzeń zmiennych wypłaconych za lata ubiegłe.

Tabela 17. Zmienne składniki wynagrodzeń za 2016 r.

Grupa	Przyznane zmienne składniki wynagrodzeń brutto w 2016 r. (w PLN)				Wynagrodzenie zmiennie odroczone przyznane za lata poprzednie a wypłacone w 2016 roku
	łączna kwota	Niewypłacone w całości lub części		Kwota wypłacona w związku z dokonaną odprawą	
		Kwota wypłacona	Kwota niewypłacona		
Członkowie Zarządu NS	1 108 041,06	304 782,43	275 834,97	150 000,00	377 423,67
Osoby wchodzące w skład kadry kierowniczej wyższego szczebla NS	1 503 106,79	1 503 106,79	0,00	0,00	0,00
Pozostałe osoby, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka NS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem	2 611 147,85	1 807 889,22	275 834,97	150 000,00	377 423,67

Nie miało miejsca zmniejszenie wcześniej przyznanych zmiennych składników wynagrodzeń.

Na dzień publikacji niniejszych informacji wynagrodzenia zmiennie dla części osób o istotnym wpływie na profil ryzyka NS nie zostały jeszcze przyznane. Po przyznaniu powyższych zmiennych części wynagrodzenia NS opublikuje stosowną informację uzupełniającą.

W 2016 roku w NS nie wystąpiły płatności związane z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku zatrudnienia przez pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka NS.

21.4 Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EURO

NS nie wypłacił w 2016 roku żadnemu ze swoich pracowników wynagrodzenia całkowitego, którego kwota przekroczyłaby 1 mln Euro.

22. Dodatkowe informacje

NS, poza ujawnionymi informacjami w tym dokumencie oraz w rocznym sprawozdaniu finansowym za 2016 rok, nie upowszechnia innych informacji dotyczących adekwatności kapitałowej NS, z uwagi na fakt, iż zawierają elementy, które na obecnym etapie stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa i są objęte ochroną prawną. W ocenie NS informacje przedstawione w niniejszym dokumencie oraz zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym za 2016 rok są wystarczające do oceny adekwatności kapitałowej Spółki.

23. Oświadczenie Zarządu NS nr 1

Mając na uwadze art. 435 ust. 1 lit. e) CRR Zarząd Noble Securities S.A. oświadcza, że ustalenia dotyczące zarządzania ryzykiem opisane w niniejszym dokumencie są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Noble Securities S.A.

24. Oświadczenie Zarządu NS nr 2

Mając na uwadze art. 435 ust. 1 lit. f) CRR Zarząd NS oświadcza, że jest zaangażowany w bieżące zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka. System zarządzania ryzykiem NS jest wykorzystywany w bieżącym podejmowaniu decyzji dotyczących działalności NS.

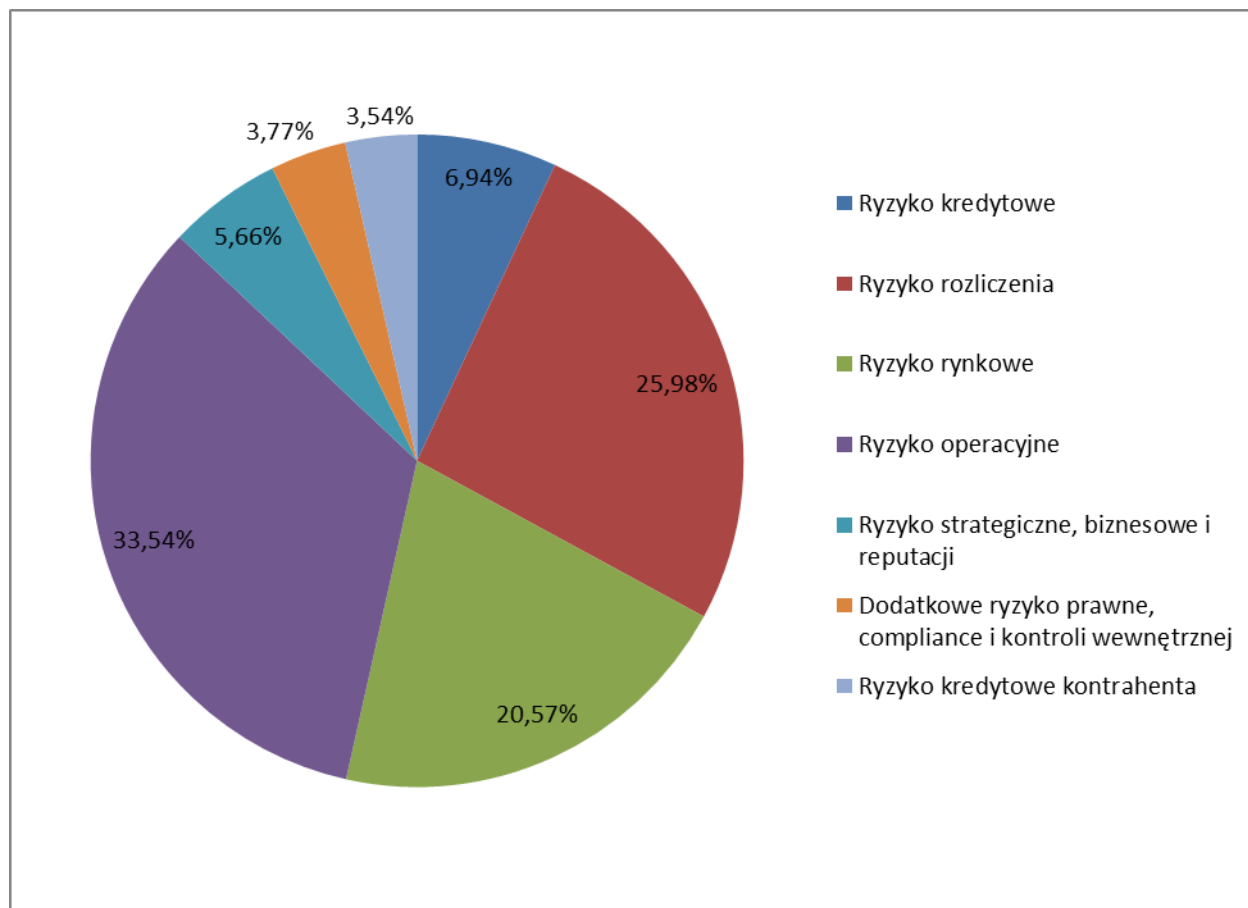
Na koniec grudnia 2016 r. wskaźniki adekwatności znajdowały się na poziomach, przy których nie nastąpiło uruchomienie systemu wczesnego ostrzeżenia w NS w ramach adekwatności kapitałowej przy czym:

- średni miesięczny poziom łącznego współczynnika kapitałowego w 2016 r. znajdował się na poziomie 16,77%, a na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniósł 17,29%,
- średni miesięczny poziom funduszy własnych w 2016 r. wynosił 68 165 353,45 zł, a na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniósł 68 800 759,67 zł,
- średni miesięczny poziom ekspozycji na ryzyko zgodnie z metodologią I-filarową w 2016 r. wynosił 408 870 676,37 zł, a na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniósł 397 956 386,19 zł,

Spółka w 2016 r. nie przekraczała wskaźników adekwatności kapitałowej. Z uwagi na niedostosowanie wybranych przepisów Rozporządzenia CRR do specyfiki działalności domów maklerskich w Polsce, Spółka okresowo nie spełniała wymogów pokrycia płynności. W dniu 25 stycznia 2016 r. Spółka otrzymała zwolnienie Komisji Nadzoru Finansowego z wymogu wypełniania obowiązków dotyczących płynności (art. 412 ust. 1, art. 413 ust.1, art. 415 ust. 1 CRR).

Poziom kapitału wewnętrznego na dzień 31 grudnia 2016 r. został oszacowany na 38 371 531,22 zł. Poniższy wykres przedstawia jego części składowe.

Wykres 1. Kapitał wewnętrzny na 31 grudnia 2016 roku

Spółka prowadzi działalność na rynku kapitałowym, a z taką działalnością nierozzerwalnie związane są ryzyka mogące mieć istotny wpływ na funkcjonowanie Spółki. Wszystkie typy ryzyka są identyfikowane, monitorowane i kontrolowane, w szczególności na podstawie przepisów prawa obowiązującego w tym zakresie domy maklerskie, a także na podstawie przyjętych regulacji wewnętrznych, w tym z uwzględnieniem ustalonych limitów wewnętrznych.

W Spółce jest wdrożony system zarządzania ryzykiem związany z:

- 1) działalnością prowadzoną przez Spółkę,
- 2) systemami i procesami stosowanymi przez Spółkę w prowadzonej działalności, którego celem jest:
 - a) identyfikacja,
 - b) pomiar lub szacowanie,
 - c) monitorowanie oraz
 - d) kontrolowanie

ryzyka występującego w działalności Spółki, służący zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji celów strategicznych Spółki oraz szczegółowych celów działalności prowadzonej przez Spółkę.

Spółka definiuje ryzyko jako prawdopodobieństwo wystąpienia strat lub innych nieprzewidzianych okoliczności, które takie straty mogą powodować i które są związane z podjęciem określonej decyzji

biznesowej, które stanowi miarę niepewności dochodów, oczekiwanych w przyszłości jako efekt określonej inwestycji kapitału.

Spółka, z uwagi na ostrożne podejście do kwestii dotyczących zarządzania ryzykiem, na obecnym etapie nie stosuje redukcji ryzyka kredytowego na podstawie zasad określonych w Rozporządzeniu CRR.

Spółka nie wykorzystuje obecnie sekurytyzacji aktywów i dlatego też, na obecnym etapie, nie oblicza kwot ekspozycji ważonych ryzykiem na podstawie zasad określonych w CRR.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Spółka uznaje za istotne i szacuje Kapitał Wewnętrzny na pokrycie następujących rodzajów ryzyka:

- 1) kredytowego,
- 2) operacyjnego,
- 3) strategicznego, biznesowego i reputacji,
- 4) ryzyka kredytowego kontrahenta,
- 5) rozliczenia,
- 6) dodatkowego ryzyka braku zgodności, dodatkowego ryzyka kontroli wewnętrznej oraz dodatkowego ryzyka prawnego,
- 7) rynkowego.

Spółka dodatkowo regularnie bada istotność następujących rodzajów ryzyka, a w przypadku uznania danego rodzaju ryzyka za istotne według wewnętrznie przyjętych kryteriów dokona odpowiedniego narzutu na II Filar:

- 1) dużych ekspozycji
- 2) płynności,
- 3) wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych,
- 4) stopy procentowej w portfelu niehandlowym,
- 5) nadmiernej dźwigni

Ponadto należy podkreślić czynniki wewnętrzne, jak również zewnętrzne istotnie wpływające na działalność Spółki w 2016 roku, jak również mogące mieć wpływ na wyniki w kolejnych latach, w szczególności:

- 1) wprowadzenie norm prawnych wpływających bezpośrednio na wzrost kosztów działalności maklerskiej, takich jak zmiana w zakresie zasad finansowania Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego oraz utworzenie i finansowanie nowego Urzędu Rzecznika Finansowego. Istotny wpływ na bazę przychodową i kosztową może mieć również konieczność implementacji nowych regulacji unijnych w tym MIFID II i zamiany regulacyjne w zakresie rynku forex,

- 2) wzrost ryzyka rynkowego w związku ze zmianami politycznymi i regulacyjnymi zarówno na poziomie europejskim i światowym, jak również krajowym,
- 3) w 2016 roku ujawniły się problemy z obsługą wierzytelności związanych z transakcjami na rynku energii elektrycznej, przy czym nie można wykluczyć, iż fakt ten będzie miał negatywny wpływ na wynik finansowy w 2017 roku,
- 4) utrzymujący się niski poziom stóp procentowych, co znajduje odzwierciedlenie w poziomie marży możliwej do uzyskania w związku z prowadzonymi ofertami instrumentów dłużnych, jak również bezpośrednio wpływający na niższe przychody odsetkowe uzyskiwane przez Spółkę,
- 5) zmiany regulacyjne w zakresie energetyki odnawialnej, w szczególności wprowadzenie systemu aukcyjnego w miejsce systemu opartego na przydziale zielonych certyfikatów. Regulacja generuje również ryzyko utraty części obecnych Klientów, którzy mają możliwość przejścia na system aukcyjny w ramach wyznaczonych przez Ministerstwo Energii na dany rok limitów aukcyjnych dla istniejących źródeł. Zmiany te mogą wpływać istotnie na działalność Spółki w obszarze usług związanych z Towarową Giełdą Energii.